

آذر ماه ۱۳۴۹ | ۱ |
 رمضان ۱۳۵۰ | ۲۲ | یکشنبه
 نوامبر ۱۹۷۰ | ۲۲ |

جلسه ۲۱۳

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۱) آذر ماه ۱۳۴۹

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر ستوده - ارسنجانی - مهندس عترت - دکتر خزالی .
- ۳- تقدیم يك فقره آئين نامه بوسيله آقای مهندس مجد معاون وزارت کار و امور اجتماعی .
- ۴- تقدیم يك فقره لایحه و يك فقره آئين نامه بوسيله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
- ۵- تقدیم لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی بوسيله آقای مصطفوی کارپرداز مجلس شورای ملی .
- ۶- طرح و قرائت گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به لایحه خدمت و وظیفه عمومی .
- ۷- تقدیم يك فقره لایحه بوسيله آقای مهندس ستوده وزیر پست و تلگراف و تلفن .
- ۸- ادامه مذاکره و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به لایحه خدمت و وظیفه عمومی و ارسال به مجلس سنا .
- ۹- تصویب صورت جلسه .
- ۱۰- طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع به لایحه اعتبار اضافی سال ۱۳۴۹ و ارسال به مجلس سنا .
- ۱۱- طرح و تصویب گزارش کمیسیون محاسبات راجع به لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی و ابلاغ بدولت .
- ۱۲- ختم جلسه .

مجلس ساعت ده صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان:

- دکتر طالع - رمضانزاده - مهندس کیا - بهادری - مهندس بهرامزاده - عجم - مهندس ریاحی - دکتر صالحی - مهندس قادر بنابه - حق شناس - دکتر شریعت - اخلاقی - اولیاء - دکتر خیر اندیش - شاهنده - فیهمی - محمدمانی - دکتر وحیدنیا - تیمسار وحدانیان - دکتر ستوده -

- سر نیب پور - مهندس جلالی نوری - دکتر خطیبی - ساکینیان - حیدر صالحی - صادقی - مهندس فروهر - فروتن - دکتر فریود - دکتر قهرمان - دکتر کالالی - محسنی - مهندس معینی - مهندس معینی زبند - فتح الله مافی - مهندس ناصر بنبودی - دکتر صدر - بانو زاهدی .

غائبین مرخص - آقایان:

- دکتر عدل - فولادوند - ضیائی احمدی - مهندس اردلان - امام مردوخ - مهندس بریمانی - پرویزی طباطبائی - دکتر کفائی - پرفسور مخبر فرهمند .

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر ستوده - ارسنجانی - مهندس عترت - دکتر خزائلی

رئیس - نطق هی قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر ستوده تشریف بیاورید.

دکتر ستوده - با اجازه ریاست معظم و همکاران ارجمند، قبل از ایراد مطلب لازم میدانم سالروز شهادت بزرگ مرد عالم بشریت مولای متقیان حضرت علی ابن ابیطالب علیه السلام را بتمام شیعیان جهان تسلیت عرض نمایم، استحضار دارند هفته گذشته اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر با بزرگواری خاص خویش کارکنان مؤسسه علمی و تجسی رازی (حصارک) را با تشریف فرمائی خود مورد لطف و عنایت قرار دادند. این مؤسسه علمی در مدت چهل سال که از عمر پرافتخار آن میگذرد با کارشناسان و محققین ایرانی اش کوشش کرده خود را با پیشرفت علوم در جهان همگام سازد.

سرم وواکنشهای ضد بیماری دامی و انسانی ساخت مؤسسه رازی دارای اعتبار جهانی بوده و نرخ حدود ۲۸ کشور از فرآورده های آن استفاده میکنند و چندی است که واکنس سرخ را نیز ساخته و در دسترس مصرف کنندگان قرارداد است. غیر از مؤسسه رازی مؤسسه پاستور ایران هم معروفیت جهانی داشته و کارهایی که در باره ملاءون و هاری و غیره وسیله کارشناسان ایرانی آن بعمل آمده و میآید اظہر من الشمس است.

توفیق بیشتر کارکنان این دو مؤسسه و سایر مؤسسات علمی کشور را در انجام کارهای تحقیقی و بهداشتی از خداوند متعال خواستار بوده و میباشم امید است دولت حزبی پاسدار انقلاب شاه و مردم آئین نامه تبصره ای که در اصلاحیه قانون استخدام کشوری اخیراً مقرر داشته ارتقاء محققین، پژوهشگران و آموزگاران و کارکنان فنی با وضع خاصی انجام گیرد هر چه زودتر تصویب و بمورد اجراء آورده تا اینگونه اشخاص زحماتش بتواند با آسودگی خیال بیشتر بکارهای علمی و آموزشی خود بپردازند - متشکرم (احسن - احسن).

رئیس آقای ارسنجانی بفرمائید.

ارسنجانی - با اجازه مقام محترم ریاست، خانمها و آقایان، موضوعی که عرض مجلس شورای ملی میرسانم راجع به قانونی است که در دوره ۲۱ تصویب شده و آن قانون انحلال

خالصجات بوده است که در آن قانون گذشت ها و خیلی ملاحظاتی نسبت به زارعین خالصه شده البته روی آن قانون در رؤسای کمیسیونها و خود اعضاء کمیسیون کشاورزی زحمت کشیدند آقایان اطلاع دارند میدانند که بخشودگیهای نسبت به زارعین خالصه مقرر شد ولی در کرج متأسفانه ماهنوز این گرفتاری را داریم با تمام حسن نیتی که وزیر آبادانی و مسکن دارند مخصوصاً شخص آقای هویدا طبق منویات رهبر عالیقدر ما دارند میخواهند این قانون بنحو احسن برای آسایش زارعین اجرا بشود ولی بعضی از آقایان نمی توانم بگویم حسن نیت ندارند ولی میدانم بچه چیزی حمل کنم که ما هنوز نتوانسته ایم این موضوع را با آنها حالی بکنیم که بدهی زارعین خالصه بهر نحو و بهر قسم که بوده بخشوده شده است در ماده ۷ قانون انحلال خالصجات نوشته شده است که در «راضی غیر مزروعی و عرصه و اعیان احدائی از طرف اشخاص در اراضی خالصه و بلغات و مستعلات خالصه و منابع آب واقع در محدوده شهرها و با متصل بشهرها تا شعاع معینی که برای هر شهر از طرف کمیسیون متشکل از نمایندگان وزارت کشور، آبادانی و مسکن و سازمان اصلاحات ارضی کل کشور تعیین خواهد شد با حقوق و دعاوی مربوط، سازمان مسکن و اگذار میشود تا به ترتیب ذیل عمل نماید» آنوقت ترتیب ذیل در بند الف ماده ۷ می گوید «اعیانی که تا تاریخ تصویب این قانون احداث شده و عرصه آنها قطعاً واگذار نشده باشد عرصه ارضی و به اقساط دهساله به صاحبان اعیانی فروخته میشود» البته قبل از تصویب این قانون خالصجات یک عملی کرده بود یک اعلانی کرده بود برای تمام زارعین خالصه و تعدادی از این افراد را زارع شناخته بود و به آنها زمین هم داده بود و اعیانی اینها را قیمت کرده بود تا باینها واگذار بکنند چون خالصه کرج وسط شهر قرار گرفته و این زمینها قیمتی پیدا کرده بود زارع قبول نکرده بود و می گفت که من چند سال زحمت کشیده ام اینجا شهر شده من چه گناهی دارم که متری چهل تومان بخرم در آن زمان این قرار گذاشته بودند کسانی که این تقویم را قبول نکرده بودند سال اول ۴ درصد و سالهای بعد ۸ درصد بعنوان حق الارض و جریبانه هم ساله بدولت بدهند زارعین قبول نکرده بودند و دولت هم بدنبال این حق بود تا قانون انحلال خالصجات که آمد مجلس قید شده اعیانی

که تا تاریخ تصویب این قانون احداث شده و عرصه آنها قطعاً واگذار نشده باشد پس ایتها قطعاً واگذار نشده بود برای اینکه زارعین اعتراض کرده بودند که مجدداً ارضیابی بشود و به اقساط ده ساله به صاحبان اعیانی واگذار شود حالا اگر این ارضیابی را کسی قبول نکرد سال اول ۴ درصد و بعد ۸ درصد بعنوان حق الارض از اینها بگیرند ولی متأسفانه اداره سازمان مسکن که من میدانم چطوری است و خود بنده هم مراجعه کردم دیدم کسه وزیر آبادانی و مسکن معتقد است که اینها بدهی قبل از این تاریخ بعنوان جریمه حق الارض بعنوان جریمه هر چه باشد بخشوده شده و باز هم زارعین کرج نامهای به نخست وزیر نوشتند که نخست وزیر جواب داد «باسخ عرصه تقدیمی بطوریکه از سازمان مسکن اطلاع میدهند، بحث این است که خودش این جواب را داده ولی قبول ندارند، طبق ماده ۷ قانون انحلال بنگاه خالصجات مالکین بمنظور مالک اعیانی تعریف شده اند و بنابراین مشمول بخشودگی میشوند» این را نخست وزیر نوشته اما مأمور سازمان مسکن نوشته «عطف بنامه مورخ ۴۹/۸/۱۰ منضم به فتوکپی نامه شماره ۱۷۵۶۶۸۵/۳-۲۰/۴۹/۷ نخست وزیری اشعار میدارد که در نامه نخست وزیر صراحتاً تعریف نشده که اجور ستوانی و حق الارضی بخشوده گردیده و ضمناً از مقامات بالاتر راجع به بخشودگی دستوری به این دفتر واصل و ابلاغ نکرده است» من میدانم این مقام بالا کیست مقامی بالاتر از نخست وزیر و مقامی بالاتر از وزارت آبادانی و مسکن راجع به این موضوع وجود دارد که هر دو معتقدند که بدهی زارعین تا زمان تصویب این قانون بخشوده شده ولی دست از سر زارعین کرج بر نمیدارند و همینطور با فشار دارند میگیرند و ازیت میکنند من میدانم چکار باید بکنند تقاضا میکنم از اعضاء محترم کمیسیون کشاورزی و سایر کمیسیون های مربوط که شاهد این مدعی هستند واقعاً ببینند اگر حقی این زارعین دارند از دولت بخواهند که ماده واحده ای بمجلسین بیاورند یا خود ما یک طرحی امضاء بکنیم و بدهیم چون وزارت کشاورزی آن روز این موضوع را بخشیده دولت بخشیده مجلس بخشیده الان نخست وزیر قبول دارد خود وزیر آبادانی و مسکن قبول دارد ولی سازمان مسکن قبول ندارد و با فشار دارد این سدی ۸ را میگیرد و مطالبه میکند استدعا می کنم از آقایان نمایندگان دولت مخصوصاً جناب

زارعین کرج نباشند خیلی متشکرم.

رئیس - آقای مهندس عترت بفرمائید.

مهندس عترت - بیاری خداوند متعال و بنام شاهنشاه آریامهر.

جناب آقای مهندس ریاضی ریاست محبوب مجلس شورای ملی.

همکاران گرانقدر و محترم. در روز، روز ۲۱ ماه مبارک رمضان مصادف با سالروز شهادت سرور شیعیان عالم مولای متقیان امیر المؤمنین علی علیه السلام بود. بطوریکه عموم معتقدان بمذاهب آسمانی مستحضرنند سراسر زندگانی این رادمرد بزرگ عالم اسلام مملو از عبادت- تقوی- فضیلت بزرگواری - یاری بدرمندان - دستگیری به بیچارگان کمک و پندری کردن در حق یتیمان و بالاتر از همه آموزش تعالیم عالیله اسلامی و انسانی برای رشد و تقویت قوای معنوی بشر و حفظ حقوق مادی مردم در این جهان و بالاخره رستگاری جهان دیگر بوده است. من وظیفه خود میدانم که مراتب تسلیت خود و عموم همکاران عزیز را به پیشگاه شاهنشاه اسلام بنام شاگرد مکتب منور علی اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی آریامهر و علیاحضرت شهبانوی نیکوکار و خاندان جلیل سلطنت و عموم شیعیان جهان بخصوص برادران ایرانی خود معروض دارم (سحیح است) و سپس با وجودیکه در جلسات گذشته بوسیله چند نفر از همکاران محترم نسبت بقاچه عظیم و مصیبت کبیری که بملت و دولت هم کیش و برادران پاکستان وارد شده ابراز

همدردی و تسلیم گردیده است. با توجه به اینکه هر روز اخبار وحشت انگیز تر و ترسناک تر از روز پیش نسبت به تعداد تلف شدگان و آسیب دیدگان میرسد باید بنگر لازم دیدیم به برادران مسلمانی که کشتی مراتب همدردی و تسلیم خود و عسوم همکاران گرامی را بر سر داشته و از عسوم هموطنان عزیز که در روز و امروز مانند همیشه به مدای شهبانوی نیکوکار و خیر نداشتن ایران جواب مثبت داده و با دادن اعانات جنسی و پرداخت نقدی در تخفیف آلام و مصائب بازماندگان طوفان زده پاکستانی شرکت نموده اند جای کمال قدر دانی است (صحیح است احسن). یقین است این اعانات که در ایام شهادت عالی علیه السلام بمنظور دستگیری شیعیان علی از محبت قیامت طبیعت بوسیله پیروان آن حضرت بدستور و نیت پاک اولاد و ذریه امیر مؤمنان داده شده و میشود مورد رضای خدا و خاندان عصمت و صبر است واقع خواهد شد.

ضمناً مراتب سپاس و تشکر بجهت خود و عسوم همکاران عزیز را به پیشگاه با عظمت شاهنشاه آریا مهر و آستان مقدس شهبانوی محبوب ایران که همیشه فکر و ذکرشان باری و دستگیری پدر و مندان و مصیبت دیدگان داخلی و خارجی میباشد معروض داشته و همچنین از توجهات و الاحضرت نیکوکار شاهدخت شمس پهلوی ریاست عالییه جمعیت شیر و خورشید بر سر ایران و خدمات و مساعدت های جمعیت مرکزی شیر و خورشید و کوشش های بی گیری که مقامات هواپیمائی کشوری و لشکری برای باری بازماندگان آسیب دیده پاکستانی مبذول میفرمایند صمیمانه تشکر مینمایم (احسن) مطلب اصلی که امروز میخواهم عرض مجلس مقدس شورای ملی برسانم یادآوری تجلی است که از رهبر عالیقدر کشور ما در کمیته اصلاحات ارضی سازمان ملل متخذ بعمل آمده است میباشد.

مسلم، خانصبا و آقایان نمایندگان محترم در جراید مطبوعه فرموده اند که هفته گذشته کمیته اصلاحات ارضی سازمان خواربار و کشاورزی جهانی وابسته به سازمان ملل متحد در رم تشکیل شد تا به عملیاتی که در ده سال گذشته نسبت با اصلاحات ارضی در کشورهای عضو این سازمان انجام یافته بررسی و ارزش بایی نماید و ضمناً بر این فعالیت ها همی که در این مورد باینجه این ممالک در دو مهین دهه نوسه و پیشرفت ملل متحد بعمل آورند نظر جدا و برنامه های لازم با استفاده از تجربیات یکدیگر تنظیم نمایند در این مجمع بین المللی رهبر باری

مدیرانند و ابتکارات مساعرانه بایی بزرگ و اندیشمند انقلاب سفید ایران اعلیحضرت همایون محمد رضا شاه پهلوی در مورد اصلاحات ارضی و نقش معظم له در خلافت سریع و پیشرفت همه جانبه این برنامه مهم مورد بحث و مذاکره و ستایش قرار گرفته است. نماینده سازمان ملل متحد در این کمیته اظهار داشته که سر موفقیات کامل اصلاحات ارضی ایران بدوا مرهون بخشش های سخاوتمندانه شاهنشاه ایران در مورد تقسیم کلیه املاک موروثی خود چند سال قبلاً از شروع اصلاحات ارضی عمومی ایران میباشد و بعد بی گیری با و نظارت مستقیم معظم له در اجرای سریع و صحیح این برنامه بوده تا چنین نتیجه درخشانی امروز در ایران از اصلاحات ارضی حاصل شده است و من در اینجا به اظهارات نامبردار اضافه میکنم که عزم راسخ و تصمیم قاطع شاهنشاه بزرگ ما نسبت بدگرگون ساختن اوضاع نابسامان و رقت بار ارباب و رعیتی و واژگون ساختن نظام کهنه و پوسیده استعمار کشاورزان اصلی و بهبود بخشیدن زندگی اکثریت ملت ایران - خود گذشته کی کامل و تحمل ناراحتی ها و بخود هموار نمودن رنج سفره در سرما و گرما ببقایط دور و نزدیک و اسرار لطفهای پر مغز آموزنده ملوکانه علاوه بر بدل مال و تقسیم املاک معظم له موجب گردیده است که امروز اصلاحات ارضی ما بچنین مرحله ای برسد که الگویی کار سایر ممالک هم قرار گیرد.

نمایندگان دیگر ممالک عضو این کمیته از قبیل وزیر کشاورزی جمهوری متحد عرب و شخصیت های دیگر ضمن بحث و مذاکره خود در این کنفرانس ابتکار و درایت و فکر بکر شاهنشاه آریا مهر را در تشکیل شرکت های سهامی زراعی و جلوگیری از خرد شدن اراضی تقسیم شده بقطعات غیر اقتصادی و استفاده صحیح از آنها بصورت بهره برداری دستجمعی ستودند بطوریکه در قطعنامه کنفرانس توجیه شده روش های متخذه این برنامه مورد استفاده آتی بعمالک عضو سازمان قرار گیرد و از وجود آقای دکتر عبدالعظیم ولیان وزیر پر تحرک و فعال و کاردان اصلاحات ارضی و تعاون روستائی ایران که بحق سر بازی جان نثار شاهنشاه و خادم صدیق روستائیان ایران است بعنوان کارشناس اصلاحات ارضی در سطح جهانی و عضو دائمی این کمیته استفاده شود.

نمایندگان محترم ملاحظه میفرمایند که اصل اول انقلاب سفید ایران که در برشای مستحکمی برای کلیه اصلاحات عمیق و همه جانبه ایران بوده است تا جملانداز برای مجریان امر و ملت ایران افتخار آفرین بوده است هر چند که وجود زبجود شاهنشاه ملت دوست و سعادت بخش ما از بدو سلطنت درخشان خود بلکه از بدو ولایت عهدی معظم له برای مملکت و ملت ایران افتخار آفرین بوده است.

از زمانی که انوار تابناک ذات مقدسش بر تاریکی های گوناگون ایران چیره گشت و افکار بلند و نظرات صائبش در موضوعات مختلفه سیاسی - اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی و آموزشی در داخل و خارج کشور در مجامع مختلفه ابراز گردید طوری نظر متفکرین و سیاستمداران و دانشمندان دنیا را مجذوب بایران و رهبر متشخص ایران نمود که برای ملت ایران هر کدام افتخاری بس بزرگ بشمار می آید و موجب غرور و سربلندی و عزت و افتخار ایرانی بوده و خواهد بود. خداوند متعال را در این ایام لیالی قدر و ساعات فضیلت که اختیاص بقولای متقیان و سرور شیعیان جهان علی علیه السلام دارد، قسم میدهم که وجود مقدس و کرامتقدر این رهبر دلسوز ملت ایران را از هر گونه نگرندی محفوظ بدارد و از بارگاه کبریا پیش خواستارم که بر طول عمر و دوام سلطنت و شوکت و عزتش بیفزاید تا آنطوریکه میل مبارکش هست ایران و ایرانی در اوج سعادت کامل و عظمت و اقتدار ببیند (انشاء الله) در خاتمه بیاناتم میخواهم باریکری راهی شهرستان جیرفت و با راحتیبا و خسارت نهای که در اثر خرابی جاده های حادث شده از اثرات جرح انومبیلیا به تولید کنندگان آنجا وارد میشود بدولت خدمتکار حزبی هویدا یادآوری نموده و از مقامات سازمان برنامه و وزارت راه تقاضا کنم در اینموقع که بجمداله کارهای اساسی مملکتی مانند شاه لوله گاز - کارخانجات پتروشیمی - صنایع ذوب آهن خاتمه یافته و با نزدیک بخاتمه است و از طرفی با حصول توفیق کامل در بالا رفتن عواید نفت مضیقته های هزینه های عمرانی کاسته شده است دستور فرمایند راه اسفالنه میناب بحیرت که مدتی است متوقف مانده ادامه پیدا کند و نسبت ساختمان راجیرفت بدار زمین که کلیه کارهای مقدمه امایش خاتمه پذیرفته و از قرار اطلاع حاصله اعتبارش موجود و در سر اختلاف عتیقه مقامات سازمان برنامه با وزارت راه نسبت

بنقشه های تهیه شده این کار اساسی معروض افتاده است هر چه زودتر شروع نمایند.

ایام تعطیل تابستان گذشته که فرصت مناسبی بدست آمد تا تمام بخشها و اکثر قراء این شهرستان مستعد توزیع خیز عری از راه سرکشی بنمایم فوق العاده متمایل بودم که آقایان مدیر عامل سازمان برنامه و رهبر محترم راه در این باز دیده حضور داشتند و این راهها بیکیه من بپسوده ام قسمی از آنرا مشاهده مینمودند و هوای داغ داخل انومبیلیای شیشه بسته که هر ماشینی مجبور است برای جلوگیری از ورود خاک کثیفی سرمایه ای شکل گسترده شده در جاده ها که از ماشینها سبقت میگردند در موقیع اباب و نهاب در این راهها شیشه را در گرمای تابستان پائین بکشند استنشاق میفرمودند مسلم میدانم که محال بود اینطور نسبت بر اساسی حیرت بی تفاوت باشند و در اجرای برنامه های تصویبی برنامه چهارم در مورد جیرفت سرعت عمل بخرج ندهند و حالاهم از جناب آقای هویدا نخست وزیر محبوب حزبی ما که همیشه در اجرای مویبات مبارک ملوکانه سر بازی فدای کار و کوشا بوده و هستند استعدا مینمایم که مقرر فرمایند جناب آقای مدیر عامل سازمان برنامه و جناب آقای وزیر راه افتخار مینمایندشان را ببینند هر حمت فرموده و برای دوروز بحیرت تشریف آورده (الله از کرمان تا بحیرت با ماشین) و راههای آنجا را در کنار مزایع سرسبز و باغات مرکبات و خرما مشاهده فرمایند اگر با هم تصمیمی بر اساسی آنجا اتخاذ نمودند بند از تقاضای خودم صرف نظر میکنم و امیدوارم این تقاضا مورد اجابت قرار گیرد. از توجهی که فرمودید نهایت تشکر را دارم (احسن - احسن)

رئیس - آقای دکتر خزائی بفرمائید.
دکتر خزائی - بنام خداوند توانای دانا و بنام نامی شاهنشاه آریا مهر مطهر افتخار ایران و بزرگترین رهبر جهان چهارمین باری است که با اجازه مقام ریاست بعنوان آغاز هفته روشندان مصدع اوقات همکاران گرامی میشوم این هفتد با فرمان مطاع اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریا مهر از طریق روزنامه ها و مطبوعات و رادیو و تلویزیون برنامه اشرافی خاصی اجرا خواهد شد که در طی هفته مسلماً همکاران محترم از آن مطلع خواهند شد خاصه قاطبه روشندان بسیار مفتخر و مباهی هستند که در بنام حمایت شاه و شهبانوی گرامی قرار دارند که آنها به تشبه از صفات اولیاء دین همه این نشون

اجتماعی را ملحوظ میدانند چهار هفته را که ما برگزار کردیم در ماه مبارک رمضان بود و این هفته دنباله دوسوک قرار گرفته یکی سوك مولای متقیان امیر مؤمنان و دیگری سوك مردم نجیب پاکستان اما دستورات آسمانی ما بدگونهای است که ما در همه شئون بوظائف اجتماعی خود می پردازیم و آئی از کارستمدیدگان طبیعت و آزرندگان غافل نیستیم و روشندان از جمله آنها هستند شاهنشاه مفتح ما در عین حال که توجه به ارتش جدید ما دارند و در عین حال که نیروی دریائی و هوائی را تقویت می کنند از لشکریان دعا هم غافل نیستند آن هنگام که در فارس تلویزیون ناحیه فارس را افتتاح میفرمایند جزء برنامه خود گشایش آموزشگاه نایبانیان شوریده شیراز را هم قرار میدهند و با لطف و عنایت مخصوص به نایبانیان و روشندان میگردند در هنگامیکه شبانوی گرامی نسبت بکلیه امور مخصوصا با امور هنری توجه دارند از وضع روشندان هم غافل نیستند در سال گذشته چند افتخار برای روشندان ایران واقع شده که هر کدام را ساعتها باید درباره اش بحث و گفتگو کرد یکی از این اقدامات احداث آموزشگاه نایبانیان بزرگسال است که با مرشبانوی گرامی در شرف ساختمان است و تا دو ماه دیگر آماده خواهد شد مطلب دیگر بریمه کردن نایبانیان است در مقابل حوادث راه تا آنها گوشه گیر نباشند و برای آموزش و کارآموزی بتوانند در مؤسسه ای که برایشان آماده شده حاضر شوند و کسب علم و هنر کنند و از استعداد خود بهره مند بشوند و روی بای خود بایستند تا بکمک دیگران نیازمند نباشند بلکه بد دیگران کمک و حمایت کنند قسمت دیگر تشکیل سازمان ملی رفاه نایبانیان است که زیر نظر مستقیم علیاحضرت شبانوی گرامی است و وزیر کار ریاست آنرا عهده دار است ولی ریاست عالیسه و افتخاری با علیاحضرت شبانوی عزیز ما است همچنین برای نایبانیان طرح آموزشگاه حرفه ای در دست اقدام است اما انجام این امور منوط بان است که عمکاران عزیز دقت فرمایند و مثل سال گذشته دچار غفلت در این مورد نشوند و بودجه مخصوص برای سازمان رفاه نایبانیان در بودجه کل کشور ملحوظ بدانند البته انجمن توان بخشی ما داریم و بحکم قانون روی کار آمده است ولی متأسفانه بد هیچوجه از طرف انجمن توان بخشی برای نایبانیان در سالهای گذشته اقدامی نشده و بنده تقاضایم اینست که در سال جاری که

مخصوصی برای سازمان نایبانیان ملحوظ گردد تا عقب ماندگی آنها جبران شود برای اینکه نایبانیان در سرحد معلولیت واقع شده اند و احتیاجاتشان همیشه بکمک و مساعدت نیست بلکه هم بقدر دستگیری می خواهند تا در زمره نایبانیان قرار بگیرند و از آن پس میتوانند روی پای خود قائم باشند و بکمک همه انسانهای معلول بشانند در خانمه من تقاضا میکنم گرچه جای ما محقر است و محل اجاره ای تهیه شده بجای آموزشگاه سابق که در خیابان شاه آباد بود بهر حال آموزشگاه محقری هست همکاران عزیز با آمدن خود روشندان را نسلی دهند همین دلجوئی ها موجب دلگرمی آنها بکار خواهد شد بسیار متشکرم (احسنت - احسنت).

۳- تقدیم يك فقره آئين نامه بوسیله آقای مهندس مجد معاون وزارت کار و امور اجتماعی

رئیس - وارد دستور میشود آقای مهندس مجد فرمایشی دارید بفرمائید.

مهندس مجد (معاون وزارت کار و امور اجتماعی) - بانوجه به تبصره ۳ ماده ۶ قانون کار آئين نامه حل اختلاف مستخدمین بانکها مشتمل بر ۴ ماده تهیه گردیده که در جلسه مورخ ۲۳/۴/۴۹ به تأیید شورای عالی کار رسیده است تقدیم میگردد.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۴- تقدیم يك فقره لایحه و يك فقره آئين نامه بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - تیمسار سپهبد کاتوزیان فرمایشی دارید بفرمائید. سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضراست در سه جلسه پیش لایحه ای تقدیم کردم که حق اولاد در چند داران و افسران جدید از اولاد قطع میشود حالا لایحه ای مشابه آن برای افزاینده تقدیم میشود که فرزندانی که از این بعد دارا میشوند با آنها حق اولاد تعلق نمیگیرد همچنین اصلاح ماده ۱۰ آئين نامه مدد معاش را هم برای تصویب تقدیم میکنم.

رئیس - لوابیح به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۵- تقدیم لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی بوسیله آقای مصطفوی کارپرداز مجلس شورای ملی

رئیس - آقای مصطفوی فرمایشی دارید بفرمائید.

فارغ التحصیل دیپلمه و بالاتر بشرح زیر میباشد:

الف - دوره زیر پرچم ۲ سال.

ب - دوره احتیاط ۶ سال.

ج - دوره ذخیره اول ۸ سال.

د - دوره ذخیره دوم ۹ سال.

تبصره ۱ - در مواقع ضرورت و بسبب همگانی ممکن

است افراد مشمول این قانون تا سن شصت سالگی نیز احضار گردند.

تبصره ۲ - تاریخ شروع و پایان خدمت در مراحل

احتیاط و ذخیره در مورد مشمولان عادی و فارغ التحصیل کمتر از لیسانسیه براساس سال تولد آنها و در مورد

مشمولان لیسانسیه بیالاز تاریخ پایان خدمت زیر پرچم آنان محاسبه و تاریخ خاتمه آن از سن ۴۵ سالگی تجاوز نخواهد کرد.

ماده ۴ - کلیه مشمولان سالم و بلا مانع بخدمت زیر

پرچم اعزام میشوند و پس از فرا گرفتن آموزشهای نظامی لازم بقیه خدمت زیر پرچم را در نیروهای مسلح شاهنشاهی

یا سپاههای انقلاب شاه و مردم و یا در وزارتخانه ها و

مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شهرداری انجام خواهند

داد. تعیین ترتیب تقدم برای استفاده از مشمولان مزبور

در هر يك از سازمانهای تصریح شده در این ماده باستناد بزرگتر تشنازان خواهد بود.

تبصره ۱ - پس از تحویل مشمولان به راکر آموزشی

تا زمانیکه امکان اجرای آموزش نظامی در مورد کلیه مشمولان فراهم نگردد و مورد احتیاج دولت هم نباشد برابر

مقررات آئين نامه اجرائی این قانون تعداد مورد احتیاج از بین آنان انتخاب و افراد مازاد معاف خواهند شد.

تبصره ۲ - در زمان جنگ و بسبب همگانی در

صورت لزوم کلیه افرادی که خدمت زیر پرچم را در سازمانها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شهرداریها انجام

داده اند و همچنین کسانی که بعلت مازاد احتیاج در زمان صلح از خدمت زیر پرچم معاف گردیده اند بخدمت احضار خواهند شد.

ماده ۵ - وزارت جنگ میتواند آموزش نظامی را

در کلیه دانشکده ها و مؤسسات آموزش عالی کشور که ارزش تحصیلی فارغ التحصیلان آنها برابر لیسانس و بالاتر

مصطفوی نائینی (کارپرداز) - با اجازه مقام محترم ریاست لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۸ مجلس شورای ملی را به ساحت مقدس مجلس تقدیم میکنم که مورد بررسی قرار بگیرد.

رئیس - لایحه به کمیسیون محاسبات ارجاع میشود. ۶- طرح و قرائت گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به لایحه خدمت و وظیفه عمومی رئیس - گزارش شور دوم خدمت و وظیفه عمومی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسات عیدیه با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۱۴۹۹۲ مورخ ۱۶/۳/۱۳۴۹ راجع بخدمت و وظیفه عمومی را برای شور دوم با حضور پیشنهاد دهندگان مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آن را به شرح زیر به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون خدمت و وظیفه عمومی

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - دفاع از میهن و سلطنت مشروطه ایران وظیفه ملی هر فرد ایرانی است و در اجرای این وظیفه کلیه

اتباع ذکور دولت شاهنشاهی ایران مکلف بانجام خدمت و وظیفه عمومی برابر مقررات این قانون می باشند و

هیچ فرد مشمول خدمت و وظیفه عمومی را جز در موارد مصرحه در این قانون نمیتوان از خدمت معاف نمود.

ماده ۲ - هر فرد ذکور ایرانی از اول فروردین ماه سالی که طی آن سال بسن ۱۹ سال تمام میرسد مشمول خدمت و وظیفه عمومی است.

تبصره - اداره وظیفه عمومی میتواند اشخاصی را که مایل باشند قبل از رسیدن بسن مشمولیت داوطلبانه

خدمت زیر پرچم خود را انجام دهند در صورتیکه از لحاظ جسمی و روانی قادر بانجام خدمت بوده و حداقل ۱۸

سال تمام داشته باشند بخدمت زیر پرچم اعزام دارد.

ماده ۳ - مدت خدمت و وظیفه عمومی ۲۵ سال است و مراحل آن برای مشمولان اعم از مشمولان عادی و مشمولان

است بموقع اجرا گذارده و مدت آموزش نظامی دانشجویان دانشکده های و مؤسسات مزبور را در صورت موافقت آنها در آزمایشهای مربوط جزو مدت خدمت زیر پرچم محسوب نماید.

حوزه اجرای مقررات این ماده در آئین نامه ای که وسیله وزارت تحصیلات عالی جنگ و علوم و آموزش عالی تهیه و تصویب خواهد شد تعیین میگردد.

تبصره - دانشجویانیکه دوره آموزش نظامی را حین تحصیل ضی منباسبند مدت آموزش اردوئی تابع قوانین و مقررات کتبی و انضباط ارتش شاهنشاهی خواهد بود.

ماده ۶ - سن مشمولان و افراد تحت تکفل آنان از لحاظ خدمت و وظیفه و یا معافیت از آن تابع مقررات اولیه شناسنامه است.

ماده ۷ - کارگران و مستخدمین مؤسسات خصوصی و همچنین کارگران مؤسسات دولتی و سازمانهای وابسته بدولت که خدمت زیر پرچم را انجام میدهند مجدداً بکار اولیه خود اشتغال خواهند یافت و دوره ما مکلف است آنان را بکار اولیه خود بگمارد.

آئین نامه اجرایی این ماده وسیله وزارت کشور و وزارت کادرو امور اجتماعی تهیه و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸ - مشمولانیکه با طی دوره دانشکده ها و آموزشگاههای افسری و درجه داری در کادر ثابت نیروهای مسلح شاهنشاهی و یاسیانی شهرتانی کل کشور استخدام گردند مدت تحصیل آنها جزء خدمت زیر پرچم محسوب خواهد شد و اگر مدت تحصیل از دو سال کمتر باشد از دوره خدمت آنان نسبت کسری خدمت تا دو سال جزء خدمت زیر پرچم محسوب میشود.

تبصره ۱۵ - دانشجویان و دانش آموزان کادر ثابت دانشکده ها و آموزشگاههای افسری و درجه داری چنانچه در حین تحصیل و قبل از نایل بدرجات افسری یا درجه داری مستغنی یا بهر علتی به استثنای معافیت پزشکی اخراج شوند در صورتیکه برابر مقررات این قانون قابل خدمت و بلا مانع تشخیص داده شوند دو سال خدمت زیر پرچم را بدون احتساب مدت خدمت قبلی با رعایت تشریفات مقرر در ماده (۴۵) این قانون انجام خواهند داد.

تبصره ۲ - افسران و درجه داران کادری که در صورتیکه بموجب مقررات قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی از خدمت اخراج یا مستغنی گردند ترتیب زیر با آنان رفتار خواهد شد.

الف - کسانیکه قبل از انجام تعهدات خدمتی خود اخراج میگرددند اگر اخراج آنان بمناسبت معافیت پزشکی نباشد مدت تحصیل و سنوات خدمت افسری و درجه داری آنان جزو خدمت زیر پرچم محسوب نخواهد شد و در صورتیکه قابل خدمت و بلا مانع باشند برای انجام خدمت زیر پرچم اعزام خواهند شد.

ب - کسانیکه مستغنی میگرددند مدت تحصیل آنان قبل از نایل بدرجات افسری و درجه داری جزء خدمت زیر پرچم محسوب نخواهد شد و چنانچه مدت خدمت افسری یا درجه داری آنان از دو سال کمتر باشد در صورتیکه قابل خدمت و بلا مانع باشند بقیه خدمت زیر پرچم را تا دو سال انجام خواهند داد.

تبصره ۳ - کارمندان متخصص غیر نظامی و افرامندانیکه باتعهد ده سال خدمت در نیروهای مسلح شاهنشاهی استخدام گردند پس از انجام تعهد مربوط از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود. هفت سال خدمت در نقاط بد آب و هوا معادل ده سال خدمت محسوب میشود.

ماده ۹ - کلیه مشمولانیکه وارد خدمت زیر پرچم میشوند طبق آئین نامه های ارتش شاهنشاهی نسبت به اعلیحضرت همایون شاهنشاه بزرگ ارتشتاران و والا حضرت ولایتعهد و حکومت سلطنتی مشروطه و پرچم ایران سوگند و قناداری یاد خواهند کرد.

ماده ۱۰ - کسانیکه قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم بموجب احکام قطعی دادگاهها بعلت ارتکاب جنایت بدو سال حبس یا بیشتر محکوم و مجازات مقرر درباره آنها اجراء شده باشد از انجام خدمت زیر پرچم محروم خواهند شد.

تبصره - از این قبیل مشمولان در مواقع ضرورت یا بیج همگانی میتوان برای امور مربوط بدفاع ملی استفاده نمود.

ماده ۱۱ - کسانیکه قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم بعلت ارتکاب جنحه بموجب احکام قطعی دادگاهها محکوم

شده باشند و هنوز حکم شروع به اجراء نشده باشد بدو بخدمت زیر پرچم اعزام و پس از انجام خدمت مزبور مجازات مقرر درباره آنها اجراء خواهد شد.

تبصره - چنانچه رفتار این قبیل محکومین در حین انجام خدمت زیر پرچم مورد رضایت فرماندهان یا رؤسای مربوط باشد و یاد عملیات جنگی فداکاری و شجاعت از خود نشان دهند پس از اتمام خدمت زیر پرچم برابر ماده ۵۵ قانون مجازات عمومی از پیشگاه همایونی استدعای عفو یا تخفیف مجازات آنان میشود.

ماده ۱۲ - کسانیکه قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم یا در موقع احضار برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی در مراحل احتیاط و ذخیره و یاد در حین انجام خدمات مزبور تحت تعقیب جزائی قرار گیرند بترتیب زیر با آنان رفتار میشود:

الف - در صورتیکه قبل از اعزام بخدمت درباره آنان کیفر خواست جنائی صادر شده باشد تاخاتمه رسیدگی و صدور رای قطعی بخدمت اعزام نخواهند شد.

ب - چنانچه در حین انجام خدمت در باره آنان کیفر خواست جنائی صادر شود اعم از اینکه تاریخ ارتکاب قبل یا بعد از اعزام بخدمت باشد از تاریخ اعلام کیفرخواست بقسمت مربوطه از کسوت نظامی خارج و به مراجع قضائی مربوط تحویل میشوند و در صورت برائت بقیه خدمت زیر پرچم را انجام خواهند داد.

ج - در صورتیکه اتهام از درجه جنحه باشد بدو خدمت زیر پرچم را انجام میدهند و بعد از پایان خدمت مقرر تحویل مقامات قضائی مربوط خواهند شد.

ماده ۱۳ - افسران و درجه داران و افراد وظیفه که در حین خدمت زیر پرچم یا در مواقع احضار در مراحل احتیاط و ذخیره بعلت ارتکاب جنایت (اعم از اینکه تاریخ ارتکاب قبل یا بعد از اعزام باشد) بحکم قطعی محکوم گردند بترتیب زیر با آنها رفتار خواهد شد:

الف - محکومین بجنایت از کسوت سربازی خارج و مشمول ماده (۱۰) این قانون خواهند شد و برای اجرای حکم تحویل مقامات مربوط خواهند شد.

ب - محکومین بجنحه های مذکور در بند ج ماده (۱۹) اصلاحی قانون مجازات عمومی بقیه مدت خدمت زیر پرچم را با درجه و حقوق سربازی وظیفه انجام داده

و پس از پایان خدمت مزبور برای اجرای حکم تحویل مقامات مربوط خواهند شد.

تبصره - چنانچه مدت محکومیت این قبیل محکومین دو ماه حبس یا کمتر بوده یا اجرای مجازات آنها معلق شده باشد یا حفظ ذریعه و حقوق مربوط بقیه خدمت مقرر را انجام خواهند داد.

فصل دوم - احضار

ماده ۱۴ - احضار مشمولان وظیفه عمومی برای انجام خدمت زیر پرچم بنا به پیشنهاد وزارت کشور و نیز

احضار تمام با قسمتی از افسران و درجه داران و افراد وظیفه (در هر یک از مراحل احتیاط و ذخیره) و معافیت موقت و دائم از احضار بک یا چند طبقه با قسمتی از طبقات در مواقع ضرورت یا زمان جنگ و بسیج همگانی بنا به پیشنهاد وزارت جنگ و صدور فرمان همایونی انجام میگردد و همچنین بنا بر مقتضیات و برابر فرمان همایونی در مواقع ضروری ممکن است افسران و درجه داران و افراد وظیفه زیر پرچم بیش از مدت مقرر در ماده ۳ بخدمت ادامه و با قبول اخاتمه دو سال از خدمت ترخیص گردند که در صورت اول بعین دوبرابر خدمت اضافی از ادوار خدمت آنان در دوره های احتیاط و ذخیره کسر میشود.

تبصره - ترتیب احضار افسران و درجه داران و افراد وظیفه در مراحل احتیاط و ذخیره برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی و در زمان جنگ و بسیج همگانی یا ضرورت براسر آئیننامه اجرایی این قانون خواهد بود.

ماده ۱۵ - بوضع مشمولان خدمت وظیفه عمومی یکسال قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم یعنی در سالیکه مشمولان در آن سال تولد و سن ۱۹ سالگی میشوند رسیدگی خواهد شد.

ماده ۱۶ - کسانیکه بسن ۱۹ سالگی میرسند پس از انتشار فرمان احضار موظفند برای روشن نمودن وضع مشمولیشان بسازمان وظیفه عمومی محل تولد مراجعه و خود را معرفی نمایند و در صورتیکه در خارج از محل تولد اقامت داشته باشند می توانند بسازمان وظیفه عمومی محل اقامت خود مراجعه کنند.

تبصره - مشمولان مقیم خارج از کشور باید به نمایندگی کنسولی یا سیاسی شاهنشاهی در کشور محل اقامت خود و در صورت نبودن آن بنزدیکترین نمایندگی کنسولی یا سیاسی شاهنشاهی مراجعه نمایند.

ماده ۱۷۵ - در مواقع فوق العاده بموجب فرمان
همایونی افراد کور که بسبب مشمولیت رسیده ولی ۱۸ سال
تمام داشته باشند بخدمت احضار خواهند شد در این صورت این
قبیل احضار شدگان مشمول مقررات قانون خدمت وظیفه
عمومی خواهند بود.

تبصره - افرادی که در طبق مقررات این ماده بخدمت
وظیفه عمومی اجبار می شوند پس از انجام دو سال خدمت
زیر پرچم از اجبار بقیه مراحل خدمت وظیفه عمومی در
ردیف اول هم سن خود قرار میگیرند و مجموع مدت خدمت
وظیفه عمومی آنان از ۲۵ سال تجاوز نخواهد کرد.

ماده ۱۸ - کسانی که در تاریخهای تعیین شده برای
رسیدگی یا اعزام بخدمت خود را بدون عذر موجه معرفی
نمایند بنا به تقاضای سازمانهای وظیفه عمومی در شهرها
وسیله مأموران شهربانی و در نقاطیکه شهربانی وجود ندارد
وسیله مأموران ژاندارمری جلب خواهند شد.

تبصره - کدخدایان و دهداران در روستاها مکلفند
در جلب و معرفی مشمولان وظیفه عمومی متولد و یا مقیم
محل مأموران ژاندارمری همکاری نمایند.

ماده ۱۹ - اداره ثبت احوال هر محل مکلف است
صورت اسامی متولدین کور شهرستان یا بخشهای حوزه
مأموریت خود را که در هر سال بعد باید بوضع مشمولیت آنان
رسیدگی شود بطور تفکیک در ۳ نسخه تهیه و تا اول آذر هر
سال براجعی که وظایف سازمان وظیفه عمومی محل را انجام
میدهند تسلیم کند.

**۷ - تقدیم یک فتره لایحه بوسیله آقای مهندس ستوده
وزیر پست و تلگراف و تلفن**

رئیس - آقای مهندس ستوده فرمایشی دارید بفرمائید.
مهندس ستوده (وزیر پست و تلگراف و تلفن) - بسا
کسب اجازه از مقام ریاست، لایحه موافقتنامه فنی بین
کشور ایران و ژاپن برای تاسیس مرکز تحقیقات علمی را
بساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم میکنم.
رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

**۸ - ادامه مذاکره و تصویب گزارشی شور دوم
کمیسیون کشور راجع به لایحه خدمت وظیفه عمومی
و ارسال بمجلس سنا**

رئیس - بقیه مواد خدمت وظیفه عمومی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

فصل سوم - رسیدگی

ماده ۲۰ - حوزه های وظیفه عمومی تهران و مراجمی
که در هر یک از مراکز شهرستانها و بخشها برای انجام وظایف
سازمان وظیفه عمومی تعیین شده و یا خواهند شد امور وظیفه
عمومی را که در این قانون پیش بینی گردیده است انجام
خواهند داد.

ماده ۲۱ - نمایندگان کنسولی دولت شاهنشاهی
ایران در کشورهای خارج مشمول اجرای مقررات قانون وظیفه
عمومی نیست به مشمولان مقیم حوزه مأموریت خود و
مشمولانی که طبق تبصره ماده (۱۶) این قانون با آنها مراجعه
مینمایند میباشند و موظفند بوضع مشمولیت آنان رسیدگی
نموده نتیجه اقدامات را بطریق وزارت امور خارجه اداره
وظیفه عمومی اعلام دارند.

تبصره - مشمولانی که برای ادامه تحصیل بخارج از
کشور مسافرت مینمایند پس از ترك تحصیل با فراغ از تحصیل
و همچنین مشمولانی که پس از احضار بخدمت برابر مقررات
آئین نامه اجرائی این قانون بصورت موقت بخارج از کشور
مسافرت مینمایند در پایان مدت تعیین شده باید جهت رسیدگی
بوضع مشمولیتشان خود را بسازمانهای وظیفه عمومی داخل کشور
معرفی نمایند.

ماده ۲۲ - مشمولانی که طبق مقررات این قانون
سالم تشخیص داده شوند خود را بلامانع معرفی نمایند
بخدمت اعزام خواهند شد.

ماده ۲۳ - بوضع مشمولانی که ادعای تکفل نمایند
در مراکز شهرستانها و بخشها وسیله هیئتی مرکب از
اشخاص زیر رسیدگی میشود:

- الف - بخشدار محل یا جانشین او.
- ب - رئیس سازمان وظیفه عمومی محل یا معاون او.
- ج - در صورت وجود دادسرا نماینده دادستان
شهرستان و در صورت وجود دادگاه بخش مستقل نماینده
رئیس دادگاه.

د - دو نفر از نمایندگان انجمن شهر مرکز بخش
یا انجمن ده مرکز بخش حسب مورد بمعرفی انجمن
در صورتیکه وجود داشته باشد.

ماده ۲۴ - هیئت رسیدگی در کنسولگریهای دولت

شاهنشاهی ایران در کشورهای خارج برای رسیدگی
بوضع مشمولان مقیمی که کفالت هستند از اشخاص
زیر تشکیل میشود:

- الف - سرکنسول یا کنسول یا نماینده آنها.
- ب - یک نفر از اتباع ایرانی مقیم محل بانتخاب
سفارت یا کنسولگری.
- ج - وابسته نظامی شاهنشاهی و چنانچه وابسته
نظامی در محل وجود نداشته باشد یک نفر دیگر از اتباع
ایرانی مقیم محل بانتخاب سفارت یا کنسولگری.

ماده ۲۵ - در صورتیکه مشمول به رأی
صادر از طرف هیئت رسیدگی اعتراض
نمایند و یا هر یک از اعضای که در اقلیت هستند
بعنوان نقض قوانین و مقررات وظیفه عمومی ذیل رأی
موجبا اعتراض نمایند پرونده مشمول به هیئت رسیدگی
تجدید نظر که در سازمان وظیفه عمومی تهران و مراکز
هنگها و گردانهای مستقل ژاندارمری تشکیل خواهد شد
احاله میگردد و رأی هیئت مزبور با استثنای موارد منطبق
بمقررات ماده ۲۸ این قانون قاطع و غیر قابل اعتراض است.

اعتراض برای سربازی مانع از اعزام مشمول بخدمت
وظیفه نمیشد مگر اینکه رئیس اداره وظیفه عمومی یا
نماینده او اعتراض وارد را موجه تشخیص دستور
عدم اعزام داده باشند.

تبصره - رسیدگی به اعتراض آراء صادره از
هیئتهای رسیدگی نمایندگیهای دولت شاهنشاهی ایران
در کشورهای خارج در صورت تأیید اعتراض از طرف
اداره وظیفه عمومی به هیئت تجدید نظر سازمان وظیفه
عمومی تهران احاله میگردد.

ماده ۲۶ - هیئت رسیدگی تجدید نظر در سازمان
وظیفه عمومی تهران و مراکز هنگها و گردانهای مستقل
ژاندارمری یا شرکت اشخاص زیر تشکیل میشود:

- الف - فرماندار یا معاون او.
- ب - در سازمان وظیفه عمومی تهران رئیس سازمان
یا جانشین او و در هنگها و گردانهای مستقل ژاندارمری
فرمانده هنگ یا گردان مستقل یا معاون آنها.
- ج - دادستان شهرستان یا یکی از دادیاران.

د - در صورت وجود انجمن شهر دو نفر نماینده
انجمن شهر بمعرفی انجمن.

ماده ۲۷ - هر یک از اعضاء هیئتهای رسیدگی که
نسبت بموضوعی درباره مشمولی در هیئت رسیدگی رأی
داده باشند حق شرکت در هیئت تجدید نظر برای رسیدگی
درباره همان موضوع برای آن مشمول را ندارند.

ماده ۲۸ - چنانچه حداکثر ظرف دو سال از تاریخ
صدور رأی دادگاه تجدید نظر در نتیجه بازرسی های
معموله معلوم گردد نظر هیئت رسیدگی تجدید نظر منطبق با
اصول و قوانین جاری نبوده و اهمیت آن بحدی باشد که
در وضع مشمول مؤثر باشد پرونده بوسیله رئیس اداره وظیفه
عمومی در شورای عالی وظیفه عمومی مرکب از اشخاص
زیر مطرح میگردد و نظراین شور اقطاعی و غیر قابل اعتراض
است.

الف - رئیس اداره وظیفه عمومی یا معاون او.
ب - یکی از مدیران کل وزارت کشور به انتخاب
وزیر کشور.

ج - یکی از دادیاران دیوان عالی کشور به انتخاب
دادستان کل کشور.

تبصره - آراء صادره قبل از تصویب این قانون نیز
تا یکسال پس از تصویب این قانون با رعایت مفاد این ماده
قابل طرح در شورای عالی وظیفه عمومی میباشد.

ماده ۲۹ - چنانچه در حین انجام خدمت زیر پرچم
غیبری در وضع مشمول حاصل گردد و مشمول یا یکی از
مکفولین تحت تکفل او ادعای کفالت نماید فرماندهان
وزرئیس مربوط مکلفند مراتب را بحوزه های وظیفه عمومی
یا گروهبانهای اعزام کننده مشارالیه اعلام دارند در این
صورت وضع مشمول در هیئت رسیدگی مطرح و تصمیم
مقتضی اتخاذ خواهد شد.

فصل چهارم - معافیتها

مبحث اول - معافیت تحصیلی

ماده ۳۰ - دانش آموزان چهار ساله آخر دبیرستانها
و هنر آموزان هنرستانها و آموزشگاههای فنی و حرفه ای
که ارزش تحصیلی دبیر آنها از طرف مراجع صلاحیتدار
معادان متوسطه کامل شناخته شده باشد و دانشجویان
و هنرجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و همچنین
طلاب علوم دینی که برابر برنامه وزارت علوم و آموزش

عالی مشغول تحصیل هستند چنانچه در حین تحصیل بسن مشغولیت برسند تا زمانی که تحصیلات خود ادامه میدهند از اعزاز بخدمت زیر پرچم معاف خواهند بود بشرط اینکه سن دانش آموزان و هنر آموزان از ۲۴ سال تمام و سابقه دانشجویان و هنرجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و طلاب علوم دینی از ۳۰ سال تمام و در صورتیکه با رعایت مقررات این قانون جهت ادامه تحصیل بخارج از کشور عزیمت مینمایند از ۳۱ سال تمام تجاوز نکند.

تبصره ۱- اشخاص زیر بواسطه موقعیت خود بشرط آنکه اعتبار مدارک آنان را وزارت علوم و آموزش عالی گواهی نموده باشد از انجام خدمت زیر پرچم معاف میباشند:

الف - حکام شرع مجاز باجتهاد و یا فتوی از مراجع تقلید یا فتوی.

ب - علماء درجه اول و مذاهب زرتشتی و کلیبی و مسیحی.

تبصره ۲- دانش آموزان دوره دوم دبیرستانها و دانشجویانی که در تاریخ تصویب این قانون در دانشکدهها و مؤسسات آموزش عالی مشغول تحصیل میباشند تا خاتمه دوره مربوط از شرط سن مذکور در این ماده مستثنی خواهند بود.

تبصره ۳- دانشجویانی که برابر مقررات آئین نامه انضباطی دانشجویان مصوب وزارت علوم و آموزش عالی از تحصیل معلق میگرددند و از طرف دانشگاهها یا دانشکده های مستقل و یا مؤسسات آموزش عالی با اداره وظیفه عمومی معرفی میشوند معافیت تحصیلی آنان لغو میشود و در صورتی که برابر مقررات این قانون قابل خدمت و بلا مانع تشخیص داده شوند در اولین نوبت بخدمت اعزام خواهند شد و خدمت زیر پرچم خود را با درجه و رتبه سربازی انجام خواهند داد.

این قبیل افراد در دوره آموزش نظامی در صورت ابراز علاقه و شایستگی بنا به پیشنهاد شورای مرکز آموزش نظامی و تصویب فرمانده مربوط که محل خدمت سازمانی می درجه اموزی باشد میتواند از مقررات ماده ۴۵ این قانون استفاده نمایند.

تبصره ۴- آئین نامه اجرائی این ماده از طرف وزارتخانه های علوم و آموزش عالی و کشور و جنگ و سازمان اوقاف تهیه و تصویب خواهد شد.

ماده ۳۱- صدور کارت معافیت تحصیلی دانش آموزان، هنرجویان و دانشجویان موکول به گواهی اشتغال ب تحصیل آنان از طرف مقامات مسئول بوده و مدت اعتبار آن یکسال تمام میباشد.

ماده ۳۲- دانش آموزان و هنرجویان و دانشجویان مشمول بمحض ترك تحصیل یا فراغ از تحصیل یا رسیدن بحد نصاب سن مندرج در ماده (۳۰) این قانون با رعایت مفاد تبصره های آن باید برای انجام خدمت زیر پرچم خود را معرفی نمایند مقامات مسئول مکلفند صورت اسامی این قبیل مشمولان را با ذکر مشخصات کامل و نشانی و رشته تحصیلی بطور انفرادی بدون تأخیر بسازمان وظیفه عمومی محل ارسال دارند.

تبصره ۱- مشمولانی که با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل می نمایند بمحض ترك تحصیل یا فراغ از تحصیل موظفند حداکثر ظرف یکسال از تاریخ فراغ از تحصیل یا ترك تحصیل خود را بسازمان وظیفه عمومی مربوط در داخل کشور معرفی نمایند.

تبصره ۲- مقامات مسئول حسب مورد موظفند ارزش تحصیلی این قبیل مشمولان را از تاریخ تسلیم مدارک حداکثر ظرف دو ماه تعیین و به آنان تسلیم و مراتب را با اداره وظیفه عمومی اعلام نمایند.

ماده ۳۳- مشمولان دیپلمه که با داشتن برگ آماده بخدمت یا برگ معافیت موقت از خدمت زیر پرچم در مسابقه و رودی یکی از دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی داخل کشور قبول شده و قبل از انقضای مدت اعتبار برگ آماده به خدمت یا برگ معافیت مزبور مشغول تحصیل شوند تا زمانی که ب تحصیل اشتغال دارند می توانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند مشروط بر اینکه دارای غیبت غیر موجه نباشند. این معافیت فقط برای یکبار داده خواهد شد.

ماده ۳۴- فراغ التحصیلان دیپلمه در صورتیکه از نظر مقررات این قانون غیبت غیر موجه نداشته باشند و بنا بگواهی وزارت علوم و آموزش عالی حائز شرایط اشتغال ب تحصیل در خارج از کشور باشند می توانند با استفاده از مقررات

معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل بخارج از کشور مسافرت نمایند.

ماده ۳۵- اشخاصیکه از تاریخ تصویب این قانون قبل از سن اجزاء بخدمت زیر پرچم بدون رعایت مقررات ماده (۳۴) این قانون بخارج از کشور عزیمت نمایند و ب تحصیل مشغول شوند در موقعی که بسن مشمولیت برسند به آنها معافیت تحصیلی داده خواهد شد.

تبصره ۱- فرزندان ایرانیان مقیم خارج از کشور و فرزندان مأموران ثابت دولت شاهنشاهی در خارج از کشور و همچنین کسانی که قانوناً تحت ولایت یا کفالت قانونی آنها هستند از مقررات این ماده مستثنی خواهند بود.

تبصره ۲- کسانی که بخواهند فرزندان خود را از دوره دوم دبیرستان و پس از خاتمه دوره راهنمایی تحصیلی و قبل از رسیدن بسن مشمولیت برای ادامه تحصیل بخارج از کشور اعزام دارند باید قبلاً برای تأیید صلاحیت مالی و اخلاقی ب کمیسیون مرکب از نمایندگان نخست وزیر و وزارت علوم و آموزش عالی و وزارت کشور و وزارت آموزش و پرورش و اداره وظیفه عمومی که بلافاصله پس از تصویب این قانون تشکیل میشود مراجعه نمایند و در صورتیکه اکثریت اعضاء حاضر کمیسیون مزبور صلاحیت آنها را مورد تأیید قرار دهد این قبیل دانش آموزان نیز میتوانند از معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل در خارج از کشور استفاده نمایند همچنین کسانی که قبلاً از تصویب این قانون در خارج از کشور اعزام از اینک در دبستانها و دبیرستانها و دانشکدهها مشغول ب تحصیل باشند تا خاتمه تحصیلات خود طبق مقررات این قانون از معافیت تحصیلی استفاده خواهند کرد.

مبحث دوم - معافیت پزشکی

ماده ۳۶- مشمولان خدمت وظیفه عمومی از نظر وضع مزاجی و استعداد جسمی و روانی سه دسته بشرح زیر تقسیم میگرددند:

دسته یکم - کسانی که از نظر استعداد جسمی و روانی سالم و قابل خدمت میباشند.

دسته دوم - کسانی که علت ضعف مزاج و یا ابتلاء به بیماری موقتاً قادر به انجام خدمت زیر پرچم نباشند.

دسته سوم - مشمولانی که علت نقص عضو یا ابتلاء به بیماری جسمی و روانی بطور دائم قادر به انجام خدمت زیر پرچم نباشند.

تبصره ۱- نحوه طبقه بندی مشمولان ب طرز معاینه و ضوابط معافیت پزشکی آنها بموجب آئین نامه معاینه پزشکی مشمولان خدمت وظیفه عمومی خواهد بود که بتصویب وزارت کشور و وزارت جنگ خواهد رسید.

تبصره ۲- هرگاه مشمولان فراغ التحصیل بالاتر از دیپلمه بعلل جسمی قادر به انجام خدمت زیر پرچم در نیروهای مسلح شاهنشاهی نباشند ولی با در نظر گرفتن تخصص آنان بتوانند از عهده انجام خدمت در دیگر سازمانهای مذکور در ماده (۴) این قانون برآیند برای خدمت در سازمانهای مذکور اعزام خواهند شد این قبیل مشمولان آن قسمت از برنامه آموزش عملی نظامی را که با تشخیص کمیسیون پزشکی مراکز آموزشی و فرهنگی نیروهای مسلح شاهنشاهی با سلامت آنان منافات داشته باشد انجام نخواهند داد.

ماده ۳۷- بمشمولان دسته دوم مندرج در ماده ۳۶ بمنظور درمان یکسال معافیت داده میشود این قبیل مشمولان در پایان سال مجدداً معاینه و چنانچه قابل خدمت تشخیص داده نشوند یکسال دیگر معافیت داده میشود و در پایان سال دوم چنانچه باز قابل خدمت تشخیص داده نشوند معاف دائم از خدمت در زمان صلح داده خواهند شد.

تبصره ۱- سازمانها و مؤسسات درمانی عمومی خیریه یا دولتی موظفند این قبیل مشمولان را که بسازمانها و مؤسسات مذکور مراجعه کنند مجاناً معالجه نمایند.

تبصره ۲- در زمان جنگ یا بسیج همگانی میتوان افرادی را که در زمان صلح بعلل پزشکی یا تکفل از خدمت زیر پرچم معاف شده اند نیز بخدمت احضار کرد.

ماده ۳۸- بمشمولان دسته سوم مذکور در ماده ۳۶ این قانون بلافاصله بعد از معاینه پزشکی معافیت دائم از خدمت داده میشود.

ماده ۳۹- معاینه مشمولان وسیله دو نفر پزشک از نیروهای مسلح شاهنشاهی انجام میگردد و در صورت نبودن پزشکان نیروهای مسلح شاهنشاهی از پزشکان غیر نظامی که صلاحیت آنان وسیله بهداری محل تأیید شده باشد استفاده خواهد شد.

تبصره - در صورت نبودن دو نفر پزشک در محل برای معاینه مشمولان از یک پزشک استفاده خواهد شد ولی اظهار نظر در مورد معافیت موقت پزشکی مشمولان

عادی لا اقل باسستی بانظر دو پزشك و اظهار نظر در مورد معافیت دائم مشمولان عادی بانظر شورای پزشکی که حداقل از سه نفر پزشك تشکیل میشود و اظهار نظر در باره معافیت مشمولان فارغ التحصیل دیپلمه و بالاتر اعم از معافیت موقت یا دائم بانظر شوراهاى پزشکی نیروهای مسلح شاهنشاهی انجام گردد .

ماده ۴۰ - چنانچه رئیس اداره و طبقه عمومی طرف دوسال بجوی اطمینان حاصل نماید که مشمولی باقلب و دستنه در معاینه پزشکی معافیت اخذ کرده و یا برخلاف این قانون و آئین نامه معاینه پزشکی از خدمت زیر پرچم معاف و یا سر باز تشخیص داده شده از این قبیل مشمولان در شورای عالی پزشکی که حداقل از پنج نفر پزشكان نیروهای مسلح شاهنشاهی در تیران تشکیل میگردد معافیت مجدد بعمل خواهد آمد و نظر این شورا قاطع و غیر قابل اعتراض است .

ماده ۴۱ - افسران و درجه داران و دانشجویان و دانش آموزان و افراد و طبقه چنانچه در حین خدمت زیر پرچم مبتلا بنقص عضو یا بیمار ربائی گردند که مدت معالجه آنها بیش از سه ماه بطول انجامد و مشمول معافیتهای مندرج در آئین نامه معاینه پزشکی نباشند در صورتیکه طبق نظر شورای پزشکی بیمارستانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی قادر به ادامه خدمت نباشند از انجام بقیه خدمت زیر پرچم معاف علاوه بر استفاده از مزایای قانون و آئین نامه بیمه نیروهای مسلح شاهنشاهی برای ادامه درمان سازمانها و مؤسسات درمانی عمومی خیریه با دولتی معرفی و اعزام خواهند شد .

فصل پنجم - معافیت کفالت

- ماده ۴۲ -** اشخاص زیر کفیل شناخته میشوند :
 - الف -** مشمولان کفیل منحصر بقدر مادر فاقد شوهر و تمکن و شغل .
 - ب -** مشمولان کفیل منحصر بقدر معاش پدر از کار افتاده و بی بضاعت .
 - ج -** مشمولانیکه پشیمائی عهددار معیشت برادر صغیر و یا از کار افتاده خود باشند .
 - د -** مشمولانیکه پشیمائی عهددار معیشت خواهر صغیر یا فاقد شوهر و فاقد کار یا تمکن باشند .
 - ه -** فرزندان ذکور منحصر بقدر والدینی که سن یکی از آنان از شصت سال تجاوز نموده باشد .

و - مشمولانی که بدبیمائی عهددار معیشت جد و یا جدده از کار افتاده باشند .

ز - مشمولان عادی که در تاریخ تصویب این قانون بیش از ۲۳ سال تمام داشته و قبل از مهزماه ۱۳۴۹ ازدواج نموده و دارای زن بافرزند باشند .

تبصره ۱ - از کار افتاده بکسی اطلاق میشود که از نظر جسمی یا روانی قادر بنهائین معیشت خود از طریق انجام کار یا حرفه ای که بدان وسیله امر از معاش میگردد نباشد و بکار دیگری اشتغال نداشته باشد .

تبصره ۲ - مشمولانیکه قبل از تصویب این قانون از معافیت های مقرر در ماده ۶۳ قانون خدمت و طبقه عمومی مصوب اسفند ماه ۱۳۲۱ و ماده ۶۴ اصلاحی همان قانون مصوب اسفند ۱۳۲۷ استفاده نموده اند که امکان از معافیت مربوط بطبق قوانین مزبور استفاده خواهند کرد .

تبصره ۳ - مشمولانیکه ادعای کفالت میکنند میتوانند مدارك لازم را تا دو ماه پیش از سال اجزاء سازمان وظیفه عمومی محل سکونت خود تسلیم نمایند .

تحقیقات لازم نسبت به ادعای کفالت این قبیل مشمولان و همچنین تصدیق صحت مندرجات استشهاد و مدارك آنها در مورد عائله تحت تکفل و در آمد آنان در نقاطی که شهر بانی وجود دارد یا مأمورین شهر بانی و در صورت نبودن شهر بانی یا مأمورین زاندارمری است .

هر گاه مأموری برخلاف حقیقت تصدیق کند که موجبات صدور رأی کفالت مشمول با موجبات اعزام بخدمت او را من غیر حقیق فراهم سازد بر این مقررات این قانون تعقیب خواهد شد .

ماده ۴۳ - مشمولانیکه کفیل شناخته شوند و مورد نیاز سازمانهای مندرج در ماده ۴۲ این قانون باشند بخدمت زیر پرچم اعزام میگرددند و در حین انجام آموزش نظامی به مشمولان عادی حقوق سر باز داوطلب و به مشمولان دیپلمه و فوق دیپلمه حقوق گروهبان سومی و به مشمولان لیسانسیه و بالاتر حقوق ستوان سومی پرداخت میشود و در بقیه مدت انجام خدمت زیر پرچم از حقوق و مزایای درجه مربوط استفاده خواهند نمود . در هر صورت حقوق و مزایای آنان بر حسب مورد کمتر از حقوق و مزایای مندرج در این ماده نخواهد بود .

تبصره ۱ - به مشمولانی که کفیل شناخته شوند و مورد نیاز سازمانهای مندرج در ماده ۴۲ این قانون نباشند

های مربوط در صورتی که از لحاظ جسمی روانی اخلاقی امنیتی شایستگی داشته باشند برای طی دوره آموزشی درجه داری و طبقه اعزام و پس از موفقیت در طی دوره مزبور بر حسب معدل آزمایشهای نهائی و احتیاجات نیروهای مسلح شاهنشاهی و سایر سازمان های مذکور در ماده ۴۲ یکی از درجات گروهبانی و طبقه مفتخر خواهند شد .

تبصره - در صورتیکه مشمولان مذکور در این ماده در آزمایشهای مربوط در دو دوشوند و سایر بر نظر شورای مرکز آموزش فاقد صلاحیت تشخیص داده شوند بقیه خدمت زیر پرچم را با درج حقوق افرادی و طبقه انجام خواهند داد .

ماده ۴۶ - مشمولان لیسانسیه و بالاتر پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی و باطنی دوره آموزش نظامی حین تحصیل در دانشگاهها و مؤسسات عالی آموزشی و موفقیت در آزمایشهای مربوط در صورتیکه از لحاظ جسمی روانی اخلاقی و امنیتی شایستگی داشته باشند برای طی دوره آموزش افسری و طبقه اعزام و پس از طی دوره مزبور و موفقیت در آزمایشهای این دوره دارندگان دانشنامه دکتری بدرجه ستوان یکمی و سایرین بدرجه ستوان دومی و طبقه مفتخر خواهند شد .

تبصره ۱۵ - در صورتیکه مشمولان مزبور در آزمایشهای دوره مقدماتی نظامی مردود شوند و یا برابر نظر شورای مرکز آموزش از لحاظ جسمی - روانی - اخلاقی صلاحیت طی دوره افسری را نداشته باشند برای طی دوره درجه داری اعزام و برابر مقررات ماده ۴۵ این قانون با آنان رفتار خواهد شد .

تبصره ۲۵ - در صورتیکه مشمولان مزبور در آزمایشهای دوره آموزشی افسری و طبقه مردود گردند یا از لحاظ جسمی - روانی - اخلاقی فاقد صلاحیت نیل بمقام افسری بر حسب تشخیص شورای مرکز آموزش مربوط باشند بقیه خدمت زیر پرچم را در یکی از درجات استواری و طبقه انجام خواهند داد .

تبصره ۳۵ - در صورتیکه مشمولان مزبور در هر يك از مراحل آموزشی بعد از امنیتی فاقد صلاحیت نیل بمقام افسری تشخیص داده شوند بقیه خدمت زیر پرچم را مانند افراد و طبقه انجام خواهند داد .

یکسال معافیت داده میشود و در پایان سال بوضع کفالت این قبیل مشمولان مجدداً رسیدگی میشود چنانچه در وضع کفالت آنان تغییری حاصل نشده و بسبب عدم نیاز با زهم بخدمت اعزام نگردند یکسال دیگر به آنان معافیت داده میشود و در پایان سال دوم بوضع آنان رسیدگی و در صورت عدم تغییر وضع کفالت و عدم نیاز سازمانهای مزبور برابر مقررات آئین نامه اجرائی این قانون بوضع کفالت دائم از خدمت در زمان صحیح به آنان داده میشود .

تبصره ۲ - سازمانهای مذکور در ماده ۴ این قانون نیازمندی های خود را در نیمه دوم هر سال بستاند بزرگ ارتشاران اعلام میدارند تا مراتب پس از هم آهنگی و تعیین ترتیب تقدم تأمین نیازمندیها به اداره و طبقه عمومی منعکس میگردد . چنانچه تعداد مشمولان آماده بخدمت (عادی - دیپلمه و فوق دیپلمه و لیسانسیه و بالاتر) بیش از تعداد مورد نیاز باشد مراتب بلافاصله و قبل از تاریخ اعزام بطریق مقتضی به اطلاع مشمولان خواهد رسید .

فصل ششم

آموزش نظامی مشمولان خدمت وظیفه عمومی و درجات و حقوق و مزایای آنان

ماده ۴۴ - کلیه مشمولان فارغ التحصیل دیپلمه و بالاتر طبق بر قاعده و مدت آموزشی که از طرف وزارت جنگ و سایر سازمانهای مذکور در ماده ۴۲ تنظیم میگردد دوره آموزش مقدماتی نظامی را طی خواهند کرد .

تبصره ۱۵ - در مورد مشمولان دیپلم و فوق دیپلم در صورتیکه تعداد آنان بیش از نیازمندی کادر درجه داری در سازمانهای مذکور در ماده ۴ این قانون باشد تعداد لازم برابر روشی که در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد انتخاب و بقیه مانند مشمولان عادی جهت انجام خدمت زیر پرچم بجز مراکز آموزش و طبقه تحویل میگرددند .

تبصره ۲ - دارندگان دیپلم و فوق دیپلم که بخدمت سربازی و طبقه مانند مشمولان عادی اعزام میشوند در حین آموزش مقدماتی نظامی از نصف حقوق مینا و پس از آن از حقوق مینا مندرج در ماده ۵۱ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی استفاده خواهند نمود .

ماده ۴۵ - مشمولان دیپلمه و فوق دیپلم پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی و موفقیت در آزمایش

ماده ۴۷- درجه داران و افراد وظیفه که پس از انجام حداقل شش ماه خدمت برابر تشخیص فرماندهان یا رؤسای مربوط ممتاز و برجسته تشخیص داده شوند در صورت موفقیت در آزمایش بدرجات بالاتر مفتخر و بقیه خدمت زیر پرچم را با درجه جدید انجام میدهند.

تبصره- نحوه اجرای مقررات مواد ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۴۸- افسران و درجه داران احتیاط و ذخیره که برای طی دوره های آموزشی فرا خوانده میشوند پس از طی دوره های آموزشی لازم و موفقیت در آزمایشهای مربوط در صورت ابراز لیاقت و شایستگی برابر مقررات آئین نامه اجرائی این قانون بترقیه درجه تا سرهنگی (سرهنگی داخل) تائید خواهند شد.

ماده ۴۹- اعطای درجه افسری بمشمولان خدمت وظیفه عمومی و همچنین تنزیل درجه افسران وظیفه برابر مقررات فوق الذکر باتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه بزرگت ارتشداران و درج در فرمان همگانی ارتش شاهنشاهی (در مورد افسران وظیفه ای که خدمت مقرر را در ارتش شاهنشاهی و سایر سازمانهای مذکور در ماده ۴۵ انجام میدهند) و درج در فرمان همگانی ژاندارمری کل کشور (در مورد افسران وظیفه مربوط) خواهد بود.

تبصره- تنزیل درجه افسران وظیفه در زمان جنگ در اختیار فرماندهانی است که قانوناً اختیار صدور امر تعقیب را دارند.

ماده ۵۰- اعطای درجات درجه داری و افرادی بمشمولان خدمت وظیفه عمومی در حین خدمت زیر پرچم و همچنین تنزیل درجه آنان از اختیارات فرماندهان و رؤسای مربوط بنا رعایت مقررات ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی خواهد بود.

ماده ۵۱- افسران و درجه داران وظیفه چنانچه در هر يك از دوره های خدمتی شئون و خصائل درجه خود را به تشخیص کمیسیون مرکب از پنج نفر از افسران قسمت مربوط و تأیید فرمانده یا رئیس قسمت (از مقامات سرتیپی و بالاتر) از دست بدهند با تصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاه بزرگت ارتشداران و درج در فرمان همگانی ارتش شاهنشاهی حسب مورد و اهمیت موضوع تارتبه سربازی تنزیل درجه داده خواهند شد بقیه خدمت وظیفه را در کلبه دوره ها با همان

درجه و حقوق و مزایای همان رتبه انجام خواهند داد.

ماده ۵۲- میزان حقوق و مزایای ماهانه افسران و درجه داران و دانشجویان و دانشجویان و دانش آموزان و افراد وظیفه شرح زیر خواهد بود:

الف- حقوق و مزایای ماهانه افسران و درجه داران وظیفه معادل حقوق و مزایای ماهانه افسران و درجه داران کادر ثابت جز آنچندکه بموجب قوانین فقط با افسران و درجه داران کادر ثابت تعلق میگیرد.

ب- حقوق ماهانه دانشجویان و وظیفه که دوره آموزش افسری را طی مینمایند معادل حقوق ماهانه دانشجویان آموزشگاه افسری جزء.

ج- حقوق ماهانه دانش آموزان و دانشجویان در مدت آموزش مقدماتی نظامی و حقوق ماهانه دانش آموزان آموزشگاه درجه داری وظیفه در مدت آموزش تخصصی معادل حقوق ماهانه آموزشگاه درجه داری کادر ثابت.

د- حقوق ماهانه افراد وظیفه بمیزانی که هر سال در بودجه وزارت جنگ پیش بینی میشود.

تبصره ۱- در مورد مشمولان دیپلمه و بالاتر که برابر مقررات این قانون کفیل شناخته می شوند برابر ماده ۴۳ این قانون رفتار می شود.

تبصره ۲- افسران و استواران و گروهبانان وظیفه در مدت خدمت از لباس مقرر در قانون نیروهای مسلح شاهنشاهی استفاده خواهند نمود.

ماده ۵۳- افسران و درجه داران وظیفه در صورت اعزام بمأموریت یا انتقال یا خدمت در مناطق بدآب و هوا مشمول مقررات فوق العاده و مزایای مربوط با افسران و درجه داران کادر ثابت خواهند بود و چنانچه در یگانهای قسمتهائیکه برستیل کادر ثابت آنها از مزایای قانونی خاص استفاده مینمایند مشغول خدمت گردند در شرایط مشابه از مزایای مزبور استفاده خواهند کرد.

فصل هفتم احضار در مراحل احتیاط و ذخیره

ماده ۵۴- وزارت جنگ می تواند يك یا چند طبقه از افسران و درجه داران و افراد وظیفه که خدمت زیر پرچم را انجام داده اند و در دوره های احتیاط و ذخیره خدمت وظیفه عمومی هستند برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی یا بسیج خدمت فراخوانده و پس از پایان آموزش با رفع احتیاج آنان را مرخص نماید.

عذر موجه نباشند بزندان تأدیبی از دو ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.

تبصره ۱- مشمولان غائب در صورتیکه پس از حضور یا دستگیری در معاینه پزشکی در معاینه پزشکی معاف دائم تشخیص داده شوند از تعقیب کیفری معاف خواهند بود.

تبصره ۲- مشمولان غائب در صورتیکه پس از حضور یا دستگیری در معاینه پزشکی معاف موقت تشخیص داده شوند برای درمان به سازمانها و مؤسسات درمانی عمومی خیریه یا دولتی معرفی میشوند و بعد از انقضای مهلت معافیت بر حسب اینکه قابل خدمت یا معاف دائم تشخیص داده شوند بخدمت اعزام یا معاف خواهند شد. در صورت اخیر قابل تعقیب کیفری نخواهند بود.

تبصره ۳- مشمولانی که معافیت تکفل دریافت داشته و پس از انقضای مدت معافیت خود را طرف یکماه برای تجدید رسیدگی معرفی نکرده باشند پس از حضور یا دستگیری بکفالت آنها رسیدگی میشود. در صورتیکه در مدت غیبت در وضع تکفل آنان تغییری حاصل نشده و مشمولان در حال کفالت باشند از معافیت کفالت استفاده کرده و از تعقیب کیفری معاف خواهند شد.

تبصره ۴- مشمولان غائب چنانچه تا یکسال بعد از تاریخ تصویب این قانون برای رسیدگی بوضع مشمولانشان بحوزه های وظیفه عمومی مراجعه نمایند از مجازات غیبت معاف خواهند شد.

ماده ۵۹- مشمولان غائبی که بخدمت زیر پرچم اعزام میگردند در صورتی که در حین خدمت زیر پرچم حسن رفتار و اخلاق از آنان مشاهده شود و با در عملیات جنگی ابراز شجاعت و فداکاری نمایند و مراتب مورد گواهی فرمانده مربوط که درجه محل سازمانی آن امیری باشد واقع گردد از تعقیب کیفری مربوط با اتهام غیبت معاف خواهند شد.

مبحث دوم - جرائم و مجازاتها

ماده ۶۰- کسانی که با تقلب و دسیسه موجبات معافیت خود یا دیگران را از خدمت وظیفه عمومی فراهم سازند در دادگاه نظامی بانها مأموریت آنها رسیدگی شده به ششماه تا دو سال حبس عادی محکوم خواهند شد و در صورتی که ارتکاب جرم در زمان جنگ باشد بدو تا پنج سال

تبصره- نحوه احضار و مهلت معرفی فراخوانده شدگان و همچنین کسانی که بعلل ناشی از وضع جسمانی یا اجتماعی یا مشاغل آنان ممکن است از فراخوانده شدن برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی معاف گردید در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۵۵- هزینه رفت و آمد افسران و درجه داران و افراد وظیفه ای که برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی یا بسیج فراخوانده میشوند بعهده وزارت جنگ میباشد.

تبصره- در مواردیکه رفت و آمد بوسیله بنگاههای راه آهن و کشتیرانی دولتی امکان پذیر باشد فراخوانده شدگان با ارائه مدارک لازم که در آئین نامه اجرائی این قانون پیش بینی میشود بطور رایگان از وسائل مزبور استفاده خواهند نمود.

ماده ۵۶- فراخوانده شدگان برای تجدید یا تکمیل آموزش در صورتیکه کارمند یکی از وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی یا وابسته بدولت یا بخش خصوصی باشند با حفظ شغل مربوط حقوق و مزایای خود را از همان وزارتخانه یا مؤسسه یا بخش خصوصی دریافت خواهند داشت در غیر اینصورت در مدت آموزش حقوقی معادل حقوق افسران و درجه داران و افراد هم درجه کادر ثابت از بودجه وزارت جنگ بآنان پرداخت میگردد.

ماده ۵۷- فراخوانده شدگان برای بسیج در مدت بسیج حقوقی معادل حقوق افسران و درجه داران و افراد هم درجه کادر ثابت از بودجه وزارت جنگ دریافت خواهند داشت.

فصل هشتم

غیبت مشمولان وظیفه عمومی و جرائم و مجازاتها

مبحث اول - غیبت مشمولان خدمت وظیفه عمومی

ماده ۵۸- مشمولان خدمت وظیفه عمومی که برای رسیدگی یا اعزام احضار شده و در مهلت یا موعد مقرر که از طرف اداره وظیفه عمومی اعلام میشود خود را معرفی ننمایند و همچنین مشمولانیکه معافیت های موقت دریافت داشته و پس از انقضای مدت اعتبار ظرف يك ماه برای تجدید رسیدگی خود را معرفی نکنند غائب شناخته شده و پس از معرفی یا دستگیری در صورتیکه برابر مقررات این قانون قابل خدمت و بلامانع تشخیص داده شوند بخدمت اعزام میگردد و پس از انجام خدمت زیر پرچم با اتهام غیبت آنان در مراجع دادگستری رسیدگی میگردد چنانچه دارای

حبس مجرد محکوم میشوند هرگاه بموجب قوانین جاری اعمال از تکالیف آنها عناوین خاص دیگری داشته که مستلزم کیفر شدیدتری باشد در این صورت بکیفر اشد محکوم میگردند.

تبصره - منظور از تقلب و دسیسه مذکور در این ماده عبارت است از ارتکاب اعمالی که موجبات معافیت مشمول را من غیر حق فراهم یا وسایل آنرا تسهیل نماید از قبیل اخذ شناسنامه مجدد، استفاده از شناسنامه دیگران، اعمال نفوذ، دادن شهادت کذب، گواهی برخلاف واقع، مکتم داشتن حقیقت و تحریک کردن و فریب دادن مشمول و تضایر آنها.

ماده ۶۱ - اشخاصی که بمنظور اجرای مقررات این قانون وظائفی بعهده آنان محول شده است اعم از مسئولان و کارمندان اداره و وظیفه عمومی و ژاندارمری و شهرستانی و سازمانهای تابعه آنان و سایر مأموران وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و نمایندگان انجمنهای شهر و ده و دهیاران و کدخدایان چنانچه با سوء نیت موجبات معافیت یا اعزام مشمولی را بخدمت و وظیفه عمومی من غیر حق فراهم سازند در دادگاه نظامی با اتهام آنها رسیدگی شده به حبس عادی از یک تا سه سال محکوم خواهند شد و در صورتی که عمل در زمان جنگ واقع شود به حبس مجرد از دو تا ده سال محکوم خواهند شد.

ماده ۶۲ - مشمولانی که فرمان احضار آنان برای رسیدگی صادر میگردد مکلفند طی سال احضار و وضع مشمولیت خود را روشن نمایند چنانچه مشمولان مذکور بسن ۲۹ سال تمام نرسیده باشند ادارات اصلاحات ارضی و تعاون روستائی در مورد فروش و واگذاری زمین و مؤسسات اعتباری و شرکتهای تعاونی روستائی در مورد پرداخت هرگونه وام کشاورزی و دفاتر اسنادرسی در مورد خرید و فروش اموال غیر منقول و دفاتر ازدواج در مورد انجام عقد ازدواج و شهرستانی کل کشور در مورد صدور گواهی نامه رانندگی و شهرداریها در مورد صدور یا تجدید پروانه ادامه کسب و وزارت بهداشت در مورد تمدید کارت سلامت اشخاص برای ادامه کسب در صورتی تقاضای آنها را پذیرفته و مورد رسیدگی و اقدام قرار خواهند داد که وضع مشمولیت مقتضای روشن شده باشد.

بدین ترتیب که مشمول مقتضای باید فتوایی بارون نوشت

مصدق برگ اعزام بخدمت یا برگ خاتمه خدمت یا معافیت دائم از خدمت و یا برگ معافیت موقت و یا آماده بخدمت که مهلت آنها منقضی نشده باشد تسلیم نماید مسئولین امر که برخلاف مقررات این ماده اقدام نمایند تحت تعقیب قرار گرفته و به حبس تأدیبی از ششماه تا دو سال محکوم خواهند شد دادگاهها مکلفند باینگونه جرائم رسیدگی نمایند.

ماده ۶۳ - استخدام مشمولین بطور کلی در وزارتخانه ها و مؤسسات وابسته بدولت و در کارخانه ها و کارگاهها و مؤسسات خصوصی بدون داشتن معافیت دائم ممنوع است مجازات متخلفین (استخدام کنندگان) از ششماه تا دو سال حبس تأدیبی خواهد بود دادگاهها مکلفند باینگونه جرائم رسیدگی نمایند.

تبصره ۱ - اشتغال بکار مشمولین با برگ معافیت موقت یا دفترچه آماده بخدمت فقط در مدت اعتبار آنها با مانع است.

تبصره ۲ - استخدام مشمولین در نیروهای مسلح شاهنشاهی با رعایت تبصره ۳ ماده (۸) این قانون از محدودیت مقرر در این ماده مستثنی است.

ماده ۶۴ - آئین نامه های اجرایی این قانون وسیله وزارتخانه های کشور و جنگ و نیبه و تصویب و بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۶۵ - قانون خدمت نظام و وظیفه مصوب سال ۱۳۲۱ با استثنای مقررات جزائی مذکور در مواد ۱۵۵ و ۱۵۶ و آن قسمت از سایر قوانین و مقررات که مغایر با این قانون باشد ملغی است. مخبر کمیسیون کشور - کالانتر هرمزی گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه روز پنجشنبه هفتم آبان ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه خدمت و وظیفه عمومی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را با اصلاحاتی که بعداً مورد تأیید کمیسیون مزبور قرار گرفت تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر وفا

گزارش شور دوم از کمیسیون بهداشتی بمجلس شورای ملی

کمیسیون بهداشتی در جلسه هفتم آبان ماه ۱۳۴۹ با

حضور نمایندگان دولت فصل مربوط بخود از لایحه خدمت و وظیفه عمومی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون بهداشتی - دکتر ستوده

گزارش شور دوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه چهاردهم آبان ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه خدمت و وظیفه عمومی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را با مختصر اصلاحی که بعداً مورد تأیید کمیسیون مزبور قرار گرفت تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - ملک زاده آملی

گزارش شور دوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۸ آبان ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه خدمت و وظیفه عمومی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی که بعداً مورد تأیید کمیسیون کشور قرار گرفت تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر امامی خوئی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۹ آبان ماه ۱۳۴۹ با حضور نمایندگان دولت مواد مربوط بخود از لایحه خدمت و وظیفه عمومی را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی که بعداً بتأیید کمیسیون کشور رسید تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - فتح الله مافی

رئیس - ماده اول مطرح است، قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - دفاع از زمین و سلطنت مشروطه ایران وظیفه ملی هر فرد ایرانی است و در اجرای این وظیفه کلیه اتباع ذکور دولت شاهنشاهی ایران مکلف بانجام خدمت و وظیفه عمومی، برابر مقررات این قانون میباشند و هیچ فرد مشمول خدمت و وظیفه عمومی را جز در موارد مصرحه در این قانون نمیتوان از خدمت معاف نمود.

رئیس - در ماده ۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - هر فرد ذکور ایرانی از اول فروردین سالی که طی آن سال بسن ۱۹ سال تمام میرسد مشمول خدمت و وظیفه عمومی است.

تبصره - اداره و وظیفه عمومی میتواند اشخاصی را که مایل باشند قبل از رسیدن بسن مشمولیت دواطلبانه خدمت زیر پرچم خود را انجام دهند در صورتیکه از لحاظ جسمی و روانی قادر بانجام خدمت بوده و حداقل ۱۸ سال تمام داشته باشند بخدمت زیر پرچم اعزام دارند.

رئیس - نسبت بماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده دوم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - مدت خدمت و وظیفه عمومی ۲۵ سال است و مراحل آن برای مشمولان اعم از مشمولان عادی و مشمولان فارغ التحصیل دپلمه و بالاتر بشرح زیر میباشد:

- الف - دوره زیر پرچم ۲ سال
- ب - دوره احتیاط ۶ سال
- ج - دوره ذخیره اول ۸ سال
- د - دوره ذخیره دوم ۹ سال

تبصره ۱ - در مواقع ضرورت و بسیج همگانی ممکن است افراد مشمول این قانون تا سن شصت سالگی نیز احضار گردند.

تبصره ۲ - تاریخ شروع و پایان خدمت در مراحل احتیاط و ذخیره در مورد مشمولان عادی و فارغ التحصیل کمتر از بیست و نه سال تولد آنها و در مورد مشمولان لیسانسیه بالای از تاریخ پایان خدمت زیر پرچم آنان محاسبه و تاریخ خدمت آن از سن ۳۵ سالگی تجاوز نخواهد کرد.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده سوم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - کلیه مشمولان سالم و بلا مانع بخدمت زیر پرچم اعزام میشوند و پس از فرا گرفتن آموزشهای نظامی لازم بقیه خدمت زیر پرچم را در نیروهای مسلح شاهنشاهی یا سپاههای انقلاب شاه و مردم و یا در وزارتخانهها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شهرداری انجام خواهند داد. تعیین ترتیب تقدم برای استفاده از مشمولان مزبور در هر يك از سازمانهای تصریح شده در این ماده با ستاد بزرگ ارتشستاران خواهد بود.

تبصره ۱ - پس از تحویل مشمولان به مراکز آموزشی تا زمانیکه امکان اجرای آموزش نظامی در مورد کلیه مشمولان فراهم نگردد و مورد احتیاج دولت هم نباشد برابر مقررات آئین نامه اجرائی این قانون تعداد مورد احتیاج از بین آنان انتخاب و افراد مازاد معاف خواهند شد.

تبصره ۲ - در زمان جنگ و بسیج همگانی در صورت لزوم کلیه افرادی که خدمت زیر پرچم در سازمانها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و شهرداریها انجام داده اند و همچنین کسانی که بعلت مازاد بر احتیاج در زمان صلح از خدمت زیر پرچم معاف گردیده اند بخدمت احضار خواهند شد.

رئیس - نسبت به ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده چهارم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - وزارت جنگ میتواند آموزش نظامی را در کلیه دانشکدهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که اوزش تحصیلی فارغ التحصیلان آنها برابر لیسانس و بالاتر است

بموقع اجرا گذارده و مدت آموزش نظامی دانشجویان دانشکدهها و مؤسسات مزبور را در صورت موفقیت آنان در آزمایشهای مربوط جزو خدمت زیر پرچم محسوب نماید. نحوه اجرای مقررات این ماده در آئیننامه ایکه وسیله وزارتخانههای جنگ و علوم و آموزش عالی تهیه و تصویب خواهد شد تعیین میگردد.

تبصره - دانشجویانیکه دوره آموزش نظامی را حین تحصیل طی مینمایند در مدت آموزش اردوئی تابع قوانین و مقررات کفیری و انضباطی ارتش شاهنشاهی خواهند بود.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - سن مشمولان و افراد تحت تکفل آنان از لحاظ خدمت وظیفه و با معافیت از آن تابع متدرجات اولیه شناسنامه است.

رئیس - نسبت به ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ششم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - کارگران و مستخدمین مؤسسات خصوصی و همچنین کارگران مؤسسات دولتی و سازمانهای وابسته بدولت که خدمت زیر پرچم را انجام میدهند مجدداً بکار اولیه خود اشتغال خواهند یافت و کار فرما مکلف است آنها را بکار اولیه خود بگمارد.

آئیننامه اجرائی این ماده وسیله وزارت کشور و وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - مشمولانیکه با طی دوره دانشکدهها و آموزشگاههای افسری و درجه داری در گذر ثابت نیروهای

مسلح شاهنشاهی و باستانی شهربانی کل کشور استخدام گردند مدت تحصیل آنها جزء خدمت زیر پرچم محسوب خواهد شد و اگر مدت تحصیل از دو سال کمتر باشد از دوره خدمت آنان نسبت کسری خدمت تا دو سال جزء خدمت زیر پرچم محسوب میشود.

تبصره ۱ - دانشجویان و دانش آموزان کادر ثابت دانشکدهها و آموزشگاههای افسری و درجه داری چنانچه در حین تحصیل و قبل از نایل بدرجات افسری یا درجه داری مستعفی یا به برعلتی به استثنای معافیت پزشکی اخراج شوند در صورتیکه برابر مقررات این قانون قابل خدمت و بلا مانع تشخیص داده شوند دو سال خدمت زیر پرچم را بدون احتساب مدت خدمت قبلی با رعایت تشریفات مقرر در ماده (۴۵) این قانون انجام خواهند داد.

تبصره ۲ - افسران و درجه داران کادر ثابت در صورتیکه بموجب مقررات قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی از خدمت اخراج یا مستعفی گردند بر ترتیب زیر با آنان رفتار خواهد شد:

الف - کسانی که قبل از انجام تعهدات خدمتی خود اخراج میگرددند اگر اخراج آنان بمناسبت معافیت پزشکی نباشد مدت تحصیل و سنوات خدمت افسری و درجه داری آنان جزو خدمت زیر پرچم محسوب نخواهد شد و در صورتیکه قابل خدمت و بلا مانع باشند برای انجام خدمت زیر پرچم اعزام خواهند شد.

ب - کسانی که مستعفی میگرددند مدت تحصیل آنان قبل از نایل بدرجات افسری و درجه داری جزء خدمت زیر پرچم محسوب نخواهد شد و چنانچه مدت خدمت افسری یا درجه داری آنان از دو سال کمتر باشد در صورتیکه قابل خدمت و بلا مانع باشند بقیه خدمت زیر پرچم را تا دو سال انجام خواهند داد.

تبصره ۳ - کارمندان متخصص غیر نظامی و افرامندانی که با تعهد ده سال خدمت در نیروهای مسلح شاهنشاهی استخدام گردند پس از انجام تعهد مربوط از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود. هفت سال خدمت در نقاط بدآب و هوا معادل ده سال خدمت محسوب میشود.

رئیس - نسبت به ماده هشتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده هشتم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش

میکند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - کلیه مشمولانیکه وارد خدمت زیر پرچم میشوند طبق آئین نامه های ارتش شاهنشاهی نسبت به اعلیحضرت همایون شاهنشاه بزرگ ارتشستاران و اولاحضرت و ولایتعهد و حکومت سلطنتی مشروطه و پرچم ایران سوگند و وفاداری یاد خواهند کرد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - کسانی که قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم بموجب احکام قطعی دادگاهها بعلت ارتکاب جنایت بدو سال حبس یا بیشتر محکوم و مجازات مقرر درباره آنها اجراء شده باشد از انجام خدمت زیر پرچم محروم خواهند شد.

تبصره - از این فیصل مشمولان در مواقع ضرورت یا بسیج همگانی میتوان برای امور مربوط به دفاع عملی استفاده نمود. **رئیس** در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده دهم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده یازده قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - کسانی که قبل از اعزام بخدمت زیر پرچم بعلت ارتکاب جنحه بموجب احکام قطعی دادگاهها محکوم شده باشند و هنوز حکم شروع با اجراء نشده باشد بدو بخدمت زیر پرچم اعزام و پس از انجام خدمت مزبور مجازات مقرر درباره آنها اجراء خواهد شد.

تبصره - چنانچه رفتار این قبیل محکومین در حین انجام خدمت زیر پرچم مورد رضایت فرماندهان یا رؤسای مربوط باشد و با در عملیات جنگی فداکاری و شجاعت از خود نشان دهند پس از اتمام خدمت زیر پرچم برابر ماده ۵۸ قانون مجازات عمومی از پیشگامها بونی استعدای غفور یا تخفیف مجازات آنان می شود.

رئیس - نسبت به ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۱۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - گسائیکه قبل از اعزام به خدمت زیر پرچم یا در موقع احضار برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی در مراحل احتیاط و ذخیره و یا در حین انجام خدمات مزبور تحت تعقیب جزائی قرار گیرند بترتیب زیر با آنان رفتار میشود:
الف - در صورتیکه قبل از اعزام به خدمت در باره آنان کیفرخواست جنائی صادر شده باشد تا خاتمه رسیدگی و صدور رأی قطعی به خدمت اعزام نخواهند شد.

ب - چنانچه در حین انجام خدمت در باره آنان کیفرخواست جنائی صادر شود اعم از اینکه تاریخ ارتکاب قبل یا بعد از اعزام به خدمت باشد از تاریخ اعلام کیفرخواست بسمت مربوطه از کسوت نظامی خارج و به مراجع قضائی مربوط تحویل می شوند و در صورت برائت بقیه خدمت زیر پرچم را انجام خواهند داد.

ج - در صورتیکه اتهام از درجه جنحه باشد بدو خدمت زیر پرچم را انجام می دهند و بعد از پایان خدمت مقرر تحویل مقامات قضائی مربوط خواهند شد.

رئیس - نسبت به ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۱۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - افسران و درجه داران و افراد وظیفه که در حین خدمت زیر پرچم یا در مواقع احضار در مراحل احتیاط و ذخیره بعلت ارتکاب جنحه یا جنایت (اعم از اینکه تاریخ ارتکاب قبل یا بعد از اعزام باشد) بحکم قطعی محکوم گردند بترتیب زیر با آنها رفتار خواهد شد:

الف - محکومین بجنایت از کسوت سربازی خارج و مشمول ماده (۱۰) این قانون خواهند شد و برای اجرای حکم تحویل مقامات مربوط خواهند شد.

ب - محکومین بجنحه های مذکور در بند ج ماده (۱۹) اصلاحی قانون مجازات عمومی بقیه مدت خدمت زیر

در آن سال وارد سن ۱۹ سالگی میشوند رسیدگی خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - گسائیکه سن ۱۹ سالگی میرسند پس از انتشار فرمان احضار موظفند برای روشن نمودن وضع مشمولیتشان سازمان وظیفه عمومی محل تولد مراجعه و خود را معرفی نمایند و در صورتیکه در خارج از محل تولد اقامت داشته باشند میتوانند سازمان وظیفه عمومی محل اقامت خود مراجعه کنند.

تبصره - مشمولان مقیم یا خارج از کشور باید نمایندگی کنسولی یا سیاسی شاهنشاهی در کشور محل اقامت خود و در صورت نبودن آن نزدیکترین نمایندگی کنسولی یا سیاسی شاهنشاهی مراجعه نمایند.

رئیس - نسبت به ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - در مواقع فوق العاده بموجب فرمان همایونی افراد ذکور که سن مشمولیت نرسیده ولی ۲۸ سال تمام داشته باشند به خدمت احضار خواهند شد در این صورت این قبیل احضار شدگان مشمول مقررات قانون خدمت وظیفه عمومی خواهند بود.

تبصره - افرادی که بر طبق مقررات این ماده به خدمت وظیفه عمومی احضار میشوند پس از انجام دوسال خدمت زیر پرچم از لحاظ بقیه مراحل خدمت وظیفه عمومی در ردیف افراد هم سن خود قرار میگیرند و مجموع مدت خدمت وظیفه عمومی آنان از ۲۵ سال تجاوز نخواهد کرد.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - گسائیکه در تاریخهای تعیین شده برای رسیدگی یا اعزام به خدمت خود را بدون عذر موجه معرفی نمایند بنا به تقاضای سازمانهای وظیفه عمومی در شهرها و سیله مأموران شهربانی و در نقاطیکه شهربانی وجود ندارد وسیله مأموران ژاندارمری جلب خواهند شد.

تبصره - کدخدایان و دهداران در روستاها مکلفند در جلب و معرفی مشمولان وظیفه عمومی متولد و باقیم محل یا مأموران ژاندارمری همکاری نمایند.

رئیس - نسبت به ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - اداره ثبت احوال هر محل مکلف است صورت اسامی متولدین ذکور شهرستان یا بخشهای حوزه مأموریت خود را که در سال بعد باید بوضع مشمولیت آنان رسیدگی شود بطور تفکیک در ۴ نسخه تهیه و تا اول آذرماه هر سال بمراجعی که وظایف سازمان وظیفه عمومی محل را انجام می دهند تسلیم کند.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۱۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰ - حوزه های وظیفه عمومی تهران و مراجمی که در هر يك از مراکز شهرستانها و بخشها برای انجام وظایف سازمان وظیفه عمومی تعیین شده و یا خواهند شد امور وظیفه عمومی را که در این قانون پیش بینی گردیده است انجام خواهند داد.

رئیس - نسبت به ماده ۲۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۱ - نمایندگان کنسولی دولت شاهنشاهی ایران در کشورهای خارج مسئول اجرای مقررات قانون وظیفه عمومی نسبت به مشمولان مقیم حوزه مأموریت خود و مشمولانیکه طبق تبصره ماده (۱۶) این قانون با تمام ارجع میمانند میباشند و موظفند بوضع مشمولیت آنان رسیدگی نموده نتیجه اقدامات را از طریق وزارت امور خارجه یاداره وظیفه عمومی اعلام دارند.

تبصره ۵ - مشمولانیکه برای ادامه تحصیل بخارج از کشور مسافرت می نمایند پس از ترك تحصیل یا فراغ از تحصیل و همچنین مشمولانیکه پس از احضار بخدمت برابر مقررات آئین نامه اجرائی این قانون بطور موقت بخارج از کشور مسافرت می نمایند در پایان مدت تعیین شده باید جهت رسیدگی بوضع مشمولیتشان خود را بسازمانهای وظیفه عمومی داخل کشور معرفی نمایند.

رئیس - در ماده ۲۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۲۱ رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۲ - مشمولانیکه طبق مقررات این قانون سالم تشخیص داده شوند و خود را بلا مانع معرفی نمایند بخدمت اعزام خواهند شد.

رئیس - نسبت بماده ۲۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۲۲ رای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۳ - بوضع مشمولانی که ادعای تکفل نمایند در مراکز شهرستانها و بخشها وسیله هیئتی مرکب از اشخاص زیر رسیدگی میشود:

- الف -** بخشدار محل یا جانشین او.
- ب -** رئیس سازمان وظیفه عمومی محل یا معاون او.
- ج -** در صورت وجود دادر نماینده دادستان شهرستان

و در صورت وجود دادگاه بخش مستقل نماینده رئیس دادگاه. **د -** دو نفر از نمایندگان انجمن شهر مرکز بخش یا انجمن ده مرکز بخش حسب مورد معرفی انجمن در صورتیکه وجود داشته باشد.

رئیس - در ماده ۲۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۲۳ رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۴ - هیئت رسیدگی در کنسولگری های دولت شاهنشاهی ایران در کشورهای خارج برای رسیدگی بوضع مشمولان مقیمی که مدعی کفالت هستند از اشخاص زیر تشکیل میشود:

- الف -** سر کنسول یا کنسول یا نماینده آنها.
- ب -** یک نفر از اتباع ایرانی مقیم محل بانتخاب سفارت یا کنسولگری.

ج - وابسته نظامی شاهنشاهی و چنانچه وابسته نظامی در محل وجود نداشته باشد یک نفر دیگر از اتباع ایرانی مقیم محل بانتخاب سفارت یا کنسولگری.

رئیس - نسبت بماده ۲۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۴ رای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - در صورتیکه مشمول به رای صادره از طرف هیئت رسیدگی اعتراض نماید وبا هر يك از اعضائی که در اقلیت هستند بعنوان نقض قوانین و مقررات وظیفه عمومی ذیل رای موجه اعتراض نمایند پرونده مشمول به هیئت رسیدگی تجدید نظر که در سازمان وظیفه عمومی تهران و مراکز هنگها و گردانهای مستقل زاندارمزی تشکیل خواهد شد احاله میگردد و رای هیئت مزبور با استثنای موارد منطبق بامقررات ماده ۲۸ این قانون قاطع و غیر قابل اعتراض است. اعتراض برای سربازی مانع از اعزام مشمول بخدمت وظیفه نمیشد مگر اینکه رئیس اداره وظیفه عمومی بنا نمایند او اعتراض وارده را موجه تشخیص و دستور عدم اعزام داده باشند.

وقوانین جاری بوده و اهمیت آن بعدی باشد که در وضع مشمول مؤثر باشد پرونده بوسیله رئیس اداره وظیفه عمومی در شورای عالی وظیفه عمومی مرکب از اشخاص زیر مطرح میگردد و نظر این شورا قطعی و غیر قابل اعتراض است:

- الف -** رئیس اداره وظیفه عمومی یا معاون او.
- ب -** یکی از مدیران کل وزارت کشور به انتخاب وزیر کشور.
- ج -** یکی از دادباوران دیوانعالی کشور به انتخاب دادستان کل کشور.

(شرح زیر خوانده شد)

تبصره - آراء صادره قبل از تصویب این قانون نیز تا یکسال پس از تصویب این قانون با رعایت مفاد این ماده قابل طرح در شورا عالی وظیفه عمومی میباشد.

رئیس - نسبت بماده ۲۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۸ رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۹ - چنانچه در حین انجام خدمت زیر پرچم تغییری در وضع مشمول حاصل گردد و مشمول با یکی از مکفولین تحت تکفل او ادعای کفالت نماید فرماندهیان و رؤسای مربوط مکلفند مراتب را بحوزه های وظیفه عمومی یا گردانهای اعزام کننده مشار الیه اعلام دارند در اینصورت وضع مشمول در هیئت رسیدگی مطرح و تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد شد.

رئیس - نسبت بماده ۲۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۹ رای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۰ - دانش آموزان چهار ساله آخر دبیرستانها و هنرآموزان هنرستانها و آموزشگاههای فنی و حرفه ای که ارزش تحصیلی دبلم آنها از طرف مراجع صلاحیتدار معادل متوسطه کامل شناخته شده باشد و دانشجویان و هنرجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و همچنین طلاب علوم دینی که برابر بر نامه وزارت علوم و آموزش عالی مشغول

تبصره - رسیدگی به اعتراض آراء صادره از هیئتهای رسیدگی نمایندگیهای دولت شاهنشاهی ایران در کشورهای خارج در صورت تأیید اعتراض از طرف اداره وظیفه عمومی بهیئت تجدید نظر سازمان وظیفه عمومی تهران احاله میگردد. **رئیس -** در ماده ۲۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۲۵ رای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۶ - هیئت رسیدگی تجدید نظر در سازمان وظیفه عمومی تهران و مراکز هنگها و گردانهای مستقل زاندارمزی با شرکت اشخاص زیر تشکیل میشود:

- الف -** فرماندار یا معاون او.
- ب -** در سازمان وظیفه عمومی تهران رئیس سازمان یا جانشین او و در هنگها و گردانهای مستقل زاندارمزی فرمانده هنگ یا گردان مستقل یا معاون آنها.

ج - دادستان شهرستان یا یکی از دادباوران شهر. **د -** در صورت وجود انجمن شهر دو نفر نماینده انجمن شهر معرفی انجمن.

رئیس - نسبت بماده ۲۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۶ رای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۷ - هر يك از اعضاء هیئتهای رسیدگی که نسبت بموضوعی درباره مشمولی در هیئت رسیدگی رای داده باشند حق شرکت در هیئت تجدید نظر برای رسیدگی درباره همان موضوع برای آن مشمول را ندارند.

رئیس - در ماده ۲۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۲۷ رای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۸ - چنانچه حداکثر طرف دوسال از تاریخ صدور رای دادگاه تجدید نظر در نتیجه بازرسی های معموله معلوم گردد نظر هیئت رسیدگی تجدید نظر منطبق با اصول

تحصیل هستند چنانچه در حین تحصیل بسم مشمولیت برسند تا زمانیکه بتحصیلات خود ادامه میدهند از اعزام بخدمت زیر پرچم معاف خواهند بود. بشرط اینکه سن دانش آموزان و هنر آموزان از ۲۴ سال تمام و سن دانشجویان و هنرجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و طلاب علوم دینی از ۳۰ سال تمام و در صورتیکه با رعایت مقررات این قانون جهت ادامه تحصیل بخارج از کشور عزیمت مینمایند از ۳۱ سال تمام تجاوز نکند.

تبصره - اشخاص زیر بواسطه موقعیت خود بشرط آنکه اعتبار مدارک آنان را وزارت علوم و آموزش عالی گواهی نموده باشد از انجام خدمت زیر پرچم معاف میباشند:

الف - حکام شرع مجاز باجهاد و بافتوی از مراجع تقلید بافتوی.

ب - علماء درجه اول مذاهب زرتشتی و کلیمی و مسیحی.

تبصره ۲ - دانش آموزان دوره دوم دبیرستانها و دانشجویانیکه در تاریخ تصویب این قانون در دانشکدهها و مؤسسات آموزش عالی مشغول تحصیل میباشند تا خاتمه دوره مربوط از شرط سن مذکور در این ماده مستثنی خواهند بود.

تبصره ۳ - دانشجویانیکه برابر مقررات آئین نامه انضباطی دانشجویان مصوب وزارت علوم و آموزش عالی از تحصیل معلق می گردند و از طرف دانشگاهها یا دانشکده های مستقل و مؤسسات آموزش عالی با داره وظیفه عمومی معرفی میشوند معافیت تحصیلی آنان لغو میشود و در صورتی که برابر مقررات این قانون قابل خدمت و بلا مانع تشخیص داده شوند در اولین نوبت بخدمت اعزام خواهند شد و خدمت زیر پرچم خود را با درجه و رتبه سر بازی انجام خواهند داد.

این قبیل افراد در دوره آموزش نظامی در صورت ابراز علاقه و شایستگی بنا به پیشنهاد شورای مرکز آموزش نظامی و تصویب فرمانده مربوط که محل خدمت سازمانی وی درجه امیری باشد میتوانند از مقررات ماده ۴۵ این قانون استفاده نمایند.

تبصره ۴ - آئین نامه اجرائی این ماده از طرف وزارتخانه های علوم و آموزش عالی و کشور و جنگ و سازمان اوقاف تهیه و تصویب خواهد شد.

رئیس - در ماده ۳۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۳۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش

میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۱ - صدور کارت معافیت تحصیلی دانش آموزان و هنرجویان و دانشجویان موکول به گواهی اشتغال بتحصیل آنان از طرف مقامات مسئول بوده و مدت اعتبار آن یکسال تمام میباشد.

رئیس - نسبت بماده ۳۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۲ - دانش آموزان و هنرجویان و دانشجویان مشمول بمحض ترك تحصیل یا فراغ از تحصیل یا رسیدن بحد نصاب سن مندرج در ماده (۳۰) این قانون با رعایت مفاد تبصره های آن باید برای انجام خدمت زیر پرچم خود را معرفی نمایند مقامات مسئول مکلفند صورت اسامی این قبیل مشمولان را با ذکر مشخصات کامل و نشانی و رشته تحصیلی بطور انفرادی بدون تأخیر با سازمان وظیفه عمومی محل ارسال دارند.

تبصره ۱ - مشمولانیکه با داشتن معافیت تحصیلی در خارج از کشور تحصیل می نمایند بمحض ترك تحصیل یا فراغ از تحصیل موظفند حداکثر ظرف یکسال از تاریخ فراغ از تحصیل یا ترك تحصیل خود را با سازمان وظیفه عمومی مربوط در داخل کشور معرفی نمایند.

تبصره ۲ - مقامات مسئول حسب مورد موظفند ارزش تحصیلی این قبیل مشمولان را از تاریخ تسلیم مدارک حداکثر ظرف دو ماه تعیین و به آنان تسلیم و مراتب را با اداره نظام وظیفه عمومی اعلام نمایند.

رئیس - در ماده ۳۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۳۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۳ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۳ - مشمولان دیپلمه که با داشتن برگ آماده

بخدمت یا برگ معافیت موقت از خدمت زیر پرچم در مسابقه ورودی یکی از دانشگاهها یا مؤسسات آموزش عالی داخل کشور قبول شده و قبل از انقضاء مدت اعتبار برگ آماده بخدمت یا برگ معافیت مزبور مشغول تحصیل شوند تا زمانیکه بتحصیل اشتغال دارند میتوانند از معافیت تحصیلی استفاده نمایند مشروط بر اینکه دارای غیبت غیر موجه نباشند. این معافیت فقط برای یکبار داده خواهد شد.

رئیس - نسبت بماده ۳۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۴ - فارغ التحصیلان دیپلمه در صورتیکه از نظر مقررات این قانون غیبت غیر موجه نداشته باشند و بنا بگواهی وزارت علوم و آموزش عالی حائز شرایط اشتغال بتحصیل در خارج از کشور باشند میتوانند با استفاده از مقررات معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل بخارج از کشور مسافرت نمایند.

رئیس - در ماده ۳۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۳۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵ - اشخاصیکه از تاریخ تصویب این قانون قبل از سن احضار بخدمت زیر پرچم بدون رعایت مقررات ماده (۳۴) این قانون بخارج از کشور عزیمت نمایند و بتحصیل مشغول شوند در موقعیکه بسم مشمولیت برسند به آنها معافیت تحصیلی داده نخواهد شد.

تبصره ۱ - فرزندان ایرانیان مقیم خارج از کشور و فرزندان مأموران ثابت دولت شاهنشاهی در خارج از کشور و همچنین کسانیکه قانوناً تحت ولایت یا کفالت قانونی آنها هستند از مقررات این ماده مستثنی خواهند بود.

تبصره ۲ - کسانیکه بخوانند فرزندان خود را از دوره دوم دبیرستان و پاپس از خاتمه دوره راهنمایی تحصیلی و قبل از رسیدن بسم مشمولیت برای ادامه تحصیل بخارج از کشور اعزام دارند باید قبلاً برای تأیید صلاحیت ملی و اخلاقی بکمیسیون ملی مرکز نمایندگان نخست وزیری وزارت علوم و آموزش عالی وزارت کشور و وزارت آموزش و پرورش و اداره وظیفه عمومی که بلافاصله پس از تصویب این قانون تشکیل میشود مراجعه نمایند و در صورتیکه اکثریت اعضاء حاضر کمیسیون مزبور صلاحیت آنها را مورد تأیید قرار دهد این قبیل دانش آموزان نیز میتوانند از معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل در خارج از کشور استفاده نمایند و همچنین کسانیکه قبل از تصویب این قانون در خارج از کشور اعم از اینکه در دستاها و دبیرستانها و دانشکدهها مشغول بتحصیل باشند تا خاتمه تحصیلات خود طبق مقررات این قانون از معافیت تحصیلی استفاده خواهند کرد.

رئیس - در ماده ۳۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۳۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۶ قرائت میشود.

ماده ۳۶ - مشمولان خدمت غیر موجه نداشته باشند و بنا بگواهی وزارت علوم و آموزش عالی حائز شرایط اشتغال بتحصیل در خارج از کشور باشند میتوانند با استفاده از مقررات معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل بخارج از کشور مسافرت نمایند.

تبصره ۱ - مشمولان دیپلمه در صورتیکه از نظر مقررات این قانون غیبت غیر موجه نداشته باشند و بنا بگواهی وزارت علوم و آموزش عالی حائز شرایط اشتغال بتحصیل در خارج از کشور باشند میتوانند با استفاده از مقررات معافیت تحصیلی برای ادامه تحصیل بخارج از کشور مسافرت نمایند.

مراکز آموزشی و فرهنگی نیروهای مسلح شاهنشاهی با سلامت آذن مذاقات داشته باشد انجام نخواهند داد.

رئیس - در ماده ۳۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۳۶ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۷ - بمشمولان دسته دوم مندرج در ماده ۳۶ منظور درمان یکسال معافیت داده می‌شود این قبیل مشمولان در پایان سال مجدداً معاینه و چنانچه قابل خدمت تشخیص داده نشوند یکسال دیگر معافیت داده میشود و در پایان سال دوم چنانچه باز قابل خدمت تشخیص داده نشوند معافیت دائم از خدمت در زمان صلح داده خواهد شد.

تبصره ۱ - سازمانها و مؤسسات درمانی عمومی خیریه یا دولتی موظفند این قبیل مشمولان را که مکلفند سازمانها و مؤسسات مذکور مراجعه کنند مجاناً معالجه نمایند.

تبصره ۲ - در زمان جنگ یا سیخ همگانی میتوان افرادی را که در زمان صلح معاف پزشکی یا تکفل از خدمت زیر پرچم معاف شده‌اند نیز به خدمت احضار کرد.

رئیس - در ماده ۳۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳۷ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۸ - بمشمولان دسته سوم مذکور در ماده ۳۶ این قانون بلافاصله بعد از معاینه پزشکی معافیت دائم از خدمت داده میشود.

رئیس - در ماده ۳۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۳۸ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۹ - معاینه مشمولان وسیله دو نفر پزشک از نیروهای مسلح شاهنشاهی انجام میگردد و در صورت نبودن پزشکان نیروهای مسلح شاهنشاهی از پزشکان غیر نظامی که

صلاحیت آنان وسیله بهداری محل تأیید شده باشد استفاده خواهند شد.

تبصره - در صورت نبودن دو نفر پزشک در محل برای معاینه مشمولان از یک پزشک استفاده خواهد شد ولی اظهار نظر در مورد معافیت موقت پزشکی مشمولان عادی لااقل بیستین یا نظر دو پزشک و اظهار نظر در مورد معافیت دائم مشمولان عادی یا نظر شورای پزشکی که حداقل از سه نفر پزشک تشکیل میشود و اظهار نظر در بازه معافیت مشمولان فارغ التحصیل دیپلمه و بالاتر اعم از معافیت موقت با دائم با نظر شوراهای پزشکی نیروهای مسلح شاهنشاهی انجام گردد.

رئیس - در ماده ۳۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۳۹ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۰ - چنانچه رئیس اداره وظیفه عمومی شرف دوسال بنحوی اطمینان حاصل نماید که مشمولی با تقلب و دسیسه در معاینه پزشکی معافیت اخذ کرده و یا برخلاف این قانون و آئیننامه معاینه پزشکی از خدمت زیر پرچم معاف و یا سر باز تشخیص داده شده از انقبیل مشمولان در شورای عالی پزشکی که حداقل از پنج نفر پزشکان نیروهای مسلح شاهنشاهی در تهران تشکیل میگردد معاینه مجدد بعمل خواهد آمد و نظر این شورا قاطع و غیر قابل اعتراض است.

رئیس - در ماده ۴۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۴۰ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانی که موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۱ قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۱ - افسران و درجداران و دانشجویان و دانش آموزان و افراد وظیفه چنانچه در حین خدمت زیر پرچم مبتلا بنقص عضو یا بیماری‌هایی گردند که مدت معالجه آنها بیش از سه ماه بطول انجامد و مشمول معافیتهای مندرج در آئیننامه معاینه پزشکی نباشند در صورتیکه طبق نظر شورای پزشکی بیمارستانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی قادر بادامه خدمت نباشند از انجام بقیه خدمت زیر پرچم معاف و علاوه بر استفاده از مزایای قانون و آئیننامه بیمه نیروهای مسلح

تحقیقات لازم نسبت بادعای کفالت این قبیل مشمولان و همچنین تصدیق صحت مندرجات استشهاد و مدارک آنها در مورد عائله تحت تکفل در آمد آنان در نقاطی که شهر بانی وجود دارد با مأمورین شهر بانی و در صورت نبودن شهر بانی با مأمورین ژاندارمری است.

هر گاه مأموری برخلاف حقیقت تصدیق کند که موجبات صدور رأی کفالت مشمول یا موجبات اعزام بخدمت او را هم غیر حق فراهم سازد برابر مقررات این قانون تعقیب خواهد شد.

رئیس - در ماده ۴۲ نظری نیست؟ آقایای دکتر یزدان بناه فرمائید.

دکتر یزدان بناه - در بند الف و ب و د این ماده صحبت از تمکن و بضاعت است البته تعیین حد ضابط تمکن و بضاعت یا پیش بینی ضوابطی در قانون مشکل است چون با شرایط و اوضاع باید تطبیق کند با این جهت بنده خواستم از تیمسار کاتوزیان معاون محترم وزارت جنگ خواهش کنم توضیح بدهند که در محل مأمورین اجرا بجهت شکلی موضوع تمکن را بررسی میکنند آیا ضوابطی وجود دارد یا خیر.

رئیس - تیمسار سبهد کاتوزیان فرمائید.

سبهد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - میزان درآمدی که در این ماده پیش بینی شده عبارت از مبلغی است که در تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۴۹ پیش بینی شده یعنی در مورد طبقات درجه سه در حدود ماهیانه ۴۰۰ تومان باید داشته باشد و سایر طبقات بستگی بشئون اجتماعیشان دارد بنا بر این کسانی که درآمد ماهیانه شان بالا تر از ۴۰۰ تومان باشد میکنند تمکن دارند و اگر کمتر از این باشد فاقد تمکن هستند و این شخص باید تکفل آنها را پیدا در شود.

رئیس - در ماده ۴۲ نظری دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۴۲ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۳ - مشمولانیکه کفیل شناخته شوند و مورد نیاز سازمانهای مندرج در ماده ۴۰ این قانون باشند بخدمت زیر پرچم اعزام میگردند و در حین انجام آموزش نظامی به

شاهنشاهی برای ادامه درمان سازمانها و مؤسسات درمانی عمومی خیریه یا دولتی معرفی و اعزام خواهند شد.

رئیس - در ماده ۴۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۴۱ رأی می‌گیریم، خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۲ - اشخاص زیر کفیل شناخته میشوند:

الف - مشمولان کفیل منحصر بفردمادر فاقد شوهر و تمکن و شغل.

ب - مشمولان کفیل منحصر بفردمعاش بدران کار افتاده و بی بضاعت.

ج - مشمولانیکه بتنهائی عهده دار معیشت برادر صغیر و یا از کار افتاده خود باشند.

د - مشمولانیکه بتنهائی عهده دار معیشت خواهر صغیر یا فاقد شوهر و فاقد کار یا تمکن باشند.

ه - فرزندان ذکور منحصر بفرز و والدینی که سن یکی از آنان از شصت سال تجاوز نموده باشد.

و - مشمولانی که بتنهائی عهده دار معیشت جد و یا جدده از کار افتاده باشند.

ز - مشمولان عادی که در تاریخ تصویب این قانون بیش از ۲۳ سال تمام داشته و قبل از مهرماه ۱۳۲۹ از دواج نموده و دارای زن یا فرزند باشند.

تبصره ۱ - از کار افتاده بکسی اطلاق میشود که از نظر جسمی یا روانی قادر بتأمین معیشت خود از طریق انجام کار یا حرفه‌ای که بدان وسیله امرار معاش میکرده نباشد و بکار دیگری اشتغال نداشته باشد.

تبصره ۲ - مشمولانیکه قبل از تصویب این قانون از معافیتهای مقرر در ماده ۶۳ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب اسفندماه ۱۳۲۱ و ماده ۶۴ اصلاحی همان قانون مصوب اسفند ۱۳۲۷ استفاده نموده‌اند که امکان از معافیت مربوط بر طبق قوانین مزبور استفاده خواهند کرد.

تبصره ۳ - مشمولانیکه ادعای کفالت مینمایند میتوانند مدارک لازم را تا دو ماه پیش از سال احضار سازمان وظیفه عمومی محل سکونت خود تسلیم نمایند.

مشمولان عادی حقوق سرباز داوطلب و مشمولان دیپلمه و فوق دیپلمه حقوق گروهبان سومی و به مشمولان لیسانسه و بالاتر حقوق ستوان سومی پرداخت میشود و در بقیه مدت انجام خدمت زیر پرچم از حقوق و مزایای درجه مربوط استفاده خواهند نمود. در صورت حقوق و مزایای آنان بر حسب مورد کمتر از حقوق و مزایای مندرج در این ماده نخواهد بود.

تبصره ۱- بمشمولانیکه کفیل شناخته شوند و مورد نیاز سازمانهای مندرج در ماده ۴ این قانون نباشند یکسال معافیت داده میشود و در پایان سال بوضع کفالت این قبیل مشمولان بعد از رسیدگی میشود چنانچه در وضع کفالت آنان تغییری حاصل نشد و سبب عدم نیاز بازم بخدمت اعزام نگردند یکسال دیگر با آنان معافیت داده میشود و در پایان سال دوم بوضع آنان رسیدگی و در صورت عدم تغییر وضع کفالت و عدم نیاز سازمانهای مزبور برابر مقررات آئیننامه اجرائی این قانون برگ معافیت دائم از خدمت در زمان صلح با آنان داده میشود.

تبصره ۲- سازمانهای مذکور در ماده ۳ این قانون نیازمندیهای خود را در نیمه دوم هر سال بتناد برگ ارتشآزان اعلام میدارند تا مراتب پس از هم آهنگی و تعیین ترتیب تقدم تأمین نیازمندیها، بماداره وظیفه عمومی منعکس میگردد. چنانچه تعداد مشمولان آماده بخدمت (عادی - دیپلمه و فوق دیپلمه و لیسانسیه و بالاتر) بیش از تعداد مورد نیاز باشد مراتب بلافاصله و قبل از تاریخ اعزام بطریق مقتضی به اطلاع مشمولان خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۳۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۳۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۳۳ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۴- کلیه مشمولان فارغ التحصیل دیپلمه و بالاتر طبق برنامه و مدت آموزشی که از طرف وزارت جنگ و سایر سازمانهای مذکور در ماده ۴ تنظیم میگردد دوره آموزش مقدماتی نظامی را طی خواهند کرد.

تبصره ۱- در مورد مشمولان دیپلم و فوق دیپلم در صورتیکه تعداد آنان بیش از نیازمندی کادر درجه داری در

شده است که مشمولینی که دارای دیپلم و بالاتر از دیپلم هستند حقوق ماهیانه شان چنانچه مقدار خواهد بود در حقیقت این تبصره دو قسمت شده است در دوره آموزش نصف حقوق منبنا و دوره بعد از آموزش تمام حقوق بنا بر این در این تبصره کلمه کلی و عمومی است اعم از اینکه مشمولین دیپلمه در آزمائشهای بعد موفق شوند یا نشوند معلوم و مشخص شده است که حقوق ماهیانه آنها جقدر خواهد بود بنا بر این ذکر حقوق در تبصره ماده ۴۵ باعتقاد بنده زائداست از این جهت بنده پیشنهاد کردم که کلمه حقوق حذف شود.

رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای دکتر یزدان پناه نظری نیست؟ آقای دکتر دادفر مخالفند (دکتر دادفر - مخالف نیستم توضیحی دارم) توضیح را که خودشان دادند بنا بر این رأی میگیریم بد پیشنهاد آقای دکتر یزدان پناه خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. نسبت بماده ۴۵ با این اصلاحی که بعمل آمد رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۶ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۶ - مشمولان لیسانسیه و بالاتر پس از طی دوره آموزش مقدماتی نظامی و باطی دوره آموزش نظامی جین تحصیل در دانشگاهها و مؤسسات عالی آموزشی و موفقیت در آزمائشهای مربوط در صورتیکه از لحاظ جسمی، روانی، اخلاقی و امنیتی شایستگی داشته باشند برای طی دوره آموزش افسری و وظیفه اعزام و پس از طی دوره مزبور و موفقیت در آزمائشهای این دوره در اندگان دانشنامه دکتری بدرجه ستوان یکمی و سایرین بدرجه ستوان دومی و وظیفه مقرر خواهند شد.

تبصره ۱- در صورتیکه مشمولان مزبور در آزمائشهای دوره مقدماتی نظامی مردود شوند و برابر نظر شورای مرکز آموزش از لحاظ جسمی - روانی - اخلاقی صلاحیت طی دوره افسری را نداشته باشند برای طی دوره درجه داری اعزام و برابر مقررات ماده ۳۵ این قانون با آنان رفتار خواهد شد.

تبصره ۲- در صورتیکه مشمولان مزبور در آزمائشهای دوره آموزشی افسری و وظیفه مردود گردند یا از لحاظ جسمی - روانی - اخلاقی - فاقد صلاحیت نبل بمقام افسری بر حسب تشخیص شورای مرکز آموزش مربوط باشند بقیه خدمت

زیر پرچم را در یکی از درجات استواری و وظیفه انجام خواهند داد. **تبصره ۳ -** در صورتیکه مشمولان مزبور در هر يك از مراحل آموزشی بعلل امنیتی فاقد صلاحیت نیل بمقام افسری تشخیص داده شوند بقیه خدمت زیر پرچم را مانند افراد و وظیفه انجام خواهند داد.

رئیس - آقای دکتر درودی بفرمائید.

دکتر درودی - در قسمت اخیر این ماده برای بنده ابهامی وجود دارد نوشته شده کسانیکه دارای دانشنامه دکتری هستند پس از طی دوره افسری بدرجه ستوان یکمی مقرر خواهند شد بنده خواستم سؤال بکنم کسانیکه الان دوره آموزشی را تمام کرده اند و فعلا ستوان دوم هستند آیا پس از تصویب قانون ستوان یکم خواهند شد یا نه چون مبهم است و روشن نیست که میشود یا نمیشود و اگر ستوان یکم بشوند مانعی ندارد اگر قرار بشود این عده ستوان یکم نشوند کسانیکه بعداً میباید ستوان یکم شوند در ارتش ارشدیت مقدمتر از همه چیز است کسانیکه ششماه جلوتر وارد خدمت شده جلوتر افسر شده باتمام شرایط مساوی این ستوان دوم باشد ولی کسانیکه ششماه بعد آمده و ارشد نیست ستوان یکم باشد و این نباید احترام بگذارد این را میخواستم توضیح بفرمایند که آیا اینها ستوان یکم میشوند یا نه؟

رئیس - تیمسار سپهبد کاتوزیان بفرمائید.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - بطوریکه استحضار دارید این قانون از تاریخی که تصویب میشود بمورد اجرا گذاشته میشود کسانیکه بر طبق مقررات این قانون دوره های مذکور را طی کنند باین درجه میرسند الان این آقایانیکه باین شرایط دیگر خدمت کرده اند و يك دوره های دیگر را دیده اند و يك درجه ای را گرفته اند در ارتش در زاندارم ری يك محللهای سازمانی هست شرط اولی که بکسی درجه بدهند باید این افراد پست سازمانی داشته باشند این قانونیکه الان تصویب میفرمائید باید به مجلس سنا برود و در سنا تصویب بشود برای کسانیکه الان وارد خدمت میشوند این قانون قابل اجرا است و کسانیکه فارغ التحصیل میشوند پس از آن باین افتخار نائل خواهند شد.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۴۶ نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۴۶ خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد
ماده ۴۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۷ - درجه داران و افراد وظیفه که پس از انجام حداقل شش ماه خدمت برابر تشخیص فرماندهان یا رؤسای مربوط ممتاز و برجسته تشخیص داده شوند در صورت موفقیت در آزمون بش بدرجات بالاتر مفتخر و بقیه خدمت زیر پرچم را در درجه جدید انجام میدهند.

تبصره - نحوه اجرای مقررات مواد ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۴۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
رأی میگیریم بماده ۴۷ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۸ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۸ - افسران و درجه داران احتیاط و ذخیره که برای طی دوره‌های آموزشی فراخوانده میشوند پس از طی دوره های آموزشی لازم و موفقیت در آزمونهای مربوط در صورت ابراز لیاقت و شایستگی برابر مقررات آئین نامه اجرائی این قانون ترفیع درجه تا سرهنگی (سرهنگی داخل) نائل خواهند شد.

رئیس - در ماده ۴۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
رأی میگیریم بماده ۴۸ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۹ - اعطای درجه افسری بمشمولان خدمت و نطفه عمومی و همچنین تنزیل درجه افسران وظیفه برابر مقررات مواد قبل با تصویب عالی حضرت همایون شاهنشاه بزرگ ارتش تشراران و درج در فرمان همگانی ارتش شاهنشاهی (در مورد افسران وظیفه ای که خدمت مقرر را در ارتش شاهنشاهی و سایر سازمان های مذکور در ماده ۴ انجام میدهند) و درج در فرمان همگانی ژاندارمری کل کشور (در مورد افسران وظیفه مربوط) خواهند بود.

تبصره - تنزیل درجه افسران وظیفه در زمان جنگ

در اختیار فرماندهانی است که قانون اختیار صدور امر تعقیب را دارند.

رئیس - در ماده ۴۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می‌گیریم بماده ۴۹ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۰ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۰ - اعطای درجات درجنداری و افرادی بمشمولان خدمت وظیفه عمومی در حین خدمت زیر پرچم و همچنین تنزیل درجه آنان از اختیارات فرماندهان و رؤسای مربوط با رعایت مقررات ماده ۱۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی خواهد بود.

رئیس - در ماده ۵۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۵۰ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۱ - افسران و درجه داران وظیفه چنانچه در هر يك از دوره های خدمتی شئون و خصائل درجه خود را به تشخیص کمیسیونی مرکب از پنج نفر از افسران صفت مربوط و تأیید فرماندهیار رئیس قسمت (از مقامات سرتیپی و بالاتر) از دست بدهند با تصویب عالی حضرت همایون شاهنشاه بزرگ ارتش تشراران و درج در فرمان همگانی ارتش شاهنشاهی حسب مورد و اهمیت موضوع تا رتبه سربازی تنزیل درجه داده خواهند شد و بقیه خدمت وظیفه را در کلیه دوره ها با همان درجه و حقوق و مزایای همان رتبه انجام خواهند داد.

رئیس - در ماده ۵۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
رأی می‌گیریم بماده ۵۱ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۲ - میزان حقوق و مزایای ماهانه افسران و درجه داران - دانشجویان و دانش آموزان و افراد وظیفه

بشرح زیر خواهد بود:

الف - حقوق و مزایای ماهانه افسران و درجه داران وظیفه معادل حقوق و مزایای ماهانه افسران و درجه داران

کدرنات جز آنچه که بموجب قوانین فقط با افسران و درجه داران کادر ثابت تعلق میگیرد.

ب - حقوق ماهانه دانشجویان وظیفه که دوره آموزش افسری را طی مینمایند معادل حقوق ماهانه دانشجویان آموزشگاه افسری جزء.

ج - حقوق ماهانه دانش آموزان و دانشجویان در مدت آموزش مقدماتی نظامی و حقوق ماهانه دانش آموزان آموزشگاه درجنداری وظیفه در مدت آموزش تخصصی معادل حقوق ماهانه آموزشگاه درجنداری کادر ثابت.

د - حقوق ماهانه افراد وظیفه بمیزانی که هر سال در بودجه وزارت جنگ پیش بینی میشود.

تبصره ۱ - در مورد مشمولان دیپلمه و بالاتر که برابر مقررات این قانون کفیل شناخته می‌شوند برابر ماده ۴۳ این قانون رفتار می‌شود.

تبصره ۲ - افسران و استواران و گروه بانان وظیفه در مدت خدمت از لباس مقرر در قانون نیروهای مسلح شاهنشاهی استفاده خواهند نمود.

رئیس - در ماده ۵۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
رأی میگیریم بماده ۵۲ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۳ - افسران و درجه داران وظیفه در صورت اعزام بمأموریت یا انتقال یا خدمت در مناطق بد آب و هوا مشمول مقررات فوق العاده و مزایای مربوط به افسران و درجه داران کادر ثابت خواهند بود و چنانچه در یگانها و قسمتها نیکه پرسنل کدرنات آنها از مزایای قانونی خاص استفاده مینمایند مشغول خدمت گردند در شرایط مشابه از مزایای مزبور استفاده خواهند کرد.

رئیس - در ماده ۵۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۵۳ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۴ - وزارت جنگ می‌تواند يك یا چند طبقه

تبصره - نحو حاضر و مهلت معرفی فراخوانده شدگان و همچنین کسانی که بععل ناشی از وضع جسمانی یا اجتماعی یا مشاغل آنان ممکن است از فراخوانده شدن برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی معاف گردند در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۵۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی می‌گیریم بماده ۵۴ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۵ - هزینه رفت و آمد افسران و درجه داران و افراد وظیفه ای که برای تجدید یا تکمیل آموزش نظامی یا بسیج فراخوانده میشوند بعهده وزارت جنگ میباشد.

تبصره - در مواردیکه رفت و آمد بوسیله بنسکاهپای راه آهن و کشتیرانی دولتی امکان پذیر باشد فراخوانده شدگان بالارائه مدارک لازم که در آئین نامه اجرائی این قانون پیش بینی میشود بطور رایگان از وسائل مزبور استفاده خواهند نمود.

رئیس - در ماده ۵۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
رأی میگیریم بماده ۵۵ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۶ - فراخوانده شدگان برای تجدید یا تکمیل آموزش در صورتیکه کارمند یکی از وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی یا وابسته بدولت یا بخش خصوصی باشند با حفظ شغل مزبور حقوق و مزایای خود را از همان وزارتخانه یا موسسه یا بخش خصوصی دریافت خواهند داشت در غیر اینصورت در مدت آموزش حقوقی معادل حقوق افسران و درجه داران و افراد هم درجه کادر ثابت از بودجه وزارت جنگ با آنان پرداخت میگردد.

رئیس - در ماده ۵۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

رأی می گیریم بماده ۵۶ خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۷ - فراخوانده شدگان برای بسیج در مدت بسیج حقوقی معادل حقوق افسران و درجهداران و افراد هم درجه گادر ثابت از بودجه وزارت جنگ دریافت خواهند داشت.

رئیس - در ماده ۵۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۸ قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۸ - مشمولان خدمت وظیفه عمومی که برای رسیدگی یا اعزام احضار شده و در مهلت با موعده مقرر که از طرف اداره وظیفه عمومی اعلام میشود خود را معرفی نمایند و همچنین مشمولانیکه معافیت های موقت دریافت داشته و پس از انقضای مدت اعتبار طرف یکماه برای تجدید رسیدگی خود را معرفی نکنند غائب شناخته شده و پس از معرفی یا دستگیری در صورتیکه برابر مقررات این قانون قابل خدمت و با ممانع تشخیص داده شوند بخدمت اعزام میگردند و پس از انجام خدمت زیر پرچم به انعام غیب آنان در مراجع دادگستری رسیدگی میگردد چنانچه دارای عذر موجه نباشند بزندان تأدیبی از دو ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.

تبصره ۱ - مشمولان غائب در صورتیکه پس از حضور یا دستگیری در معاینه پزشکی معاف دائم تشخیص داده شوند از تعقیب کیفری معاف خواهند بود.

تبصره ۲ - مشمولان غائب در صورتیکه پس از حضور یا دستگیری در معاینه پزشکی معاف موقت تشخیص داده شوند برای درمان سازمانها و مؤسسات درمانی عمومی خیریه یا دولتی معرفی میشوند و بعد از انقضاء مهلت معافیت بر حسب اینکه قابل خدمت یا معاف دائم تشخیص داده شوند بخدمت اعزام یا معاف خواهند شد. در صورت اخیر قابل تعقیب کیفری نخواهند بود.

تبصره ۳ - مشمولانیکه معافیت تکفل دریافت داشته

و پس از انقضای مدت معافیت خود را ظرف یک ماه برای تجدید رسیدگی معرفی نکرده باشند پس از حضور یا دستگیری بکفالت آنها رسیدگی میشود. در صورتیکه در مدت غیبت در وضع تکفل آنان تغییری حاصل نشده و مشمولان در حال کفالت باشند از معافیت کفالت استفاده کرده و از تعقیب کیفری معاف خواهند شد.

تبصره ۴ - مشمولان غائب چنانچه تا یکسال بعد از تاریخ تصویب این قانون برای رسیدگی بوضع مشمولیتشان بحوزه های وظیفه عمومی مراجعه نمایند از مجازات غیبت معاف خواهند شد.

رئیس - در ماده ۵۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵۸ رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۹ - مشمولان غائبی که بخدمت زیر پرچم اعزام میگردند در صورتی که در حین خدمت زیر پرچم حسن رفتار و اخلاق از آنان مشاهده شود و یا در عملیات جنگی ابراز شجاعت و فداکاری نمایند و مرانب مورد گواهی فرمانده مربوط که درجه محل سازمانی آن امیری باشد واقع گردند از تعقیب کیفری مربوط با انعام غیبت معاف خواهند شد.

رئیس - در ماده ۵۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۵۹ رأی میگیریم، خانمها و آقایانیکه موافقت خواهند میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۰ - کسانی که با تقلب و دسیسه موجبات معافیت خود یا دیگران را از خدمت وظیفه عمومی فراهم سازند در دادگاه نظامی با اتهام آنها رسیدگی شده به شش ماه تا دو سال حبس عادی محکوم خواهند شد و در صورتی که ارتکاب جرم در زمان جنگ باشد بدو تا پنج سال حبس مجرد محکوم میشوند هر گاه بموجب قوانین جاری اعمال ارتکابی آنها عناوین خاص دیگری داشته که مستلزم کیفر شدیدتری باشد در این صورت بکیفر اشد محکوم میگردد.

تبصره - منظور از تقلب و دسیسه مذکور در این ماده

صدور یا تجدید پروانه ادامه کسب و وزارت بهداشتی در مورد تمدید کارت سلامت اشخاص برای ادامه کسب در صورتی تقاضای آنها را پذیرفته و مورد رسیدگی و اقدام قرار خواهند داد که وضع مشمولیت متقاضی روشن شده باشد.

بدین ترتیب که مشمول متقاضی باید تقویمی یا رو نوشت مصدق برگ اعزام بخدمت یا برگ خاتمه خدمت یا معافیت دائم از خدمت و یا برگ معافیت موقت و یا آماده بخدمت که مهلت آنها منقضی نشده باشد تسلیم نمایند مسئولین امر که برخلاف مقررات این ماده اقدام نمایند تحت تعقیب قرار گرفته و بحسب تأدیبی از شش ماه تا دو سال محکوم خواهند شد. دادگاهها مکلفند باینگونه جرائم رسیدگی نمایند.

رئیس - در ماده ۶۲ نظری نیست؟ پیشنهاد آقای دکتر دادفر قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید عبارت دادگاهها مکلفند باین گونه جرائم رسیدگی نمایند از آخر ماده ۶۲ حذف شود.

با احترامات - دکتر دادفر

رئیس - آقای دکتر دادفر بفرمائید.

دکتر دادفر - بنده تصور می کنم این بقول منطقیون يك خشو قبیح است وقتی در عبارت گفته شود محکوم خواهد شد یعنی این را دادگاه رسیدگی خواهد کرد کما اینکه در مواد قبلی هم ماده ۲۰ سال را در نظر گرفتیم وقتی میگوئیم به فلان مجازات محکوم میشوند دادگاهها در تمام موارد مجبور به رسیدگی خواهند بود بنابراین بنظر بنده عبارت (دادگاهها مکلفند باین گونه جرائم رسیدگی کنند) زائد است زیرا در محکمه محاکمه و رسیدگی می شود وقتی محکوم خواهد شد آن حکم درش مستقراست البته بودنش ضرری نمی زند ولی بقول قضات يك تکلیف بی قاعده و بی قواره ای است از این جهت بنده تقاضای حذف آن را کردم و همچنین در ماده ۴۶ تبصره ۳ در سطر سوم يك کلمه تشخیص در چاپ افتاده است.

رئیس - آقای شیخ الاسلامی بفرمائید.

شیخ الاسلامی (رئیس کمیسیون دادگستری) - این جمله ای را که آقای دکتر دادفر فرمودند حذف شده بود چون قلابود دادگاهها مکلفند خارج از نوبت رسیدگی کنند چون

عبارت است از ارتکاب اعمالی که موجبات معافیت مشمول را من غیر حق فراهم یا وسایل آن را تسهیل نماید لز قبیله اخذ شناسنامه مجدد، استفاده از شناسنامه دیگران، اعمال نفوذ، دادن شهادت کذب، گواهی برخلاف واقع، مکتوم داشتن حقیقت و تحریک کردن فریب دادن مشمول و نظایر آنها.

رئیس - در ماده ۶۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۱ - اشخاصی که بمنظور اجرای مقررات این قانون وظایفی بعهده آنان محول شده است اعم از مشمولان و کارمندان اداره وظیفه عمومی و ژاندارمری و شهربانی و سازمانهای تابعه آنان و سایر مأموران وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و نمایندگان انجمن های شهری و ده داران و کدخدایان چنانچه با سوء نیت موجبات معافیت یا اعزام مشمولی را به خدمت وظیفه عمومی من غیر حق فراهم سازند در دادگاه نظامی با اتهام آنها رسیدگی شده به حبس عادی از یک تا سه سال محکوم خواهند شد و در صورتی که عمل در زمان جنگ واقع شود به حبس مجرد از دو تا ده سال محکوم خواهند شد.

رئیس - در ماده ۶۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۲ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۲ - مشمولانی که فرمان احضار آنان برای رسیدگی صادر میگردد مکلفند طی سال احضار و وضع مشمولیت خود را روشن نمایند چنانچه مشمولان مذکور سن ۲۹ سال تمام نرسیده باشند ادارات اصلاحات ارضی و تعاون روستایی در مورد فروش و واگذاری زمین و مؤسسات اعتباری و شرکت های تعاونی روستائی در مورد پرداخت هر گونه وام کشاورزی و دفاتر اسناد رسمی در مورد خرید و فروش اموال غیر منقول و دفاتر ازدواج در مورد انجام عقد ازدواج و شهربانی کل کشور در مورد صدور گواهی نامه رانندگی و شهرداریها در مورد

خارج از نوبت حذف شده است بنا بر این این هم باید حذف شود و صحیح است

رئیس - نسبت به این پیشنهاد نظر مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) باین پیشنهاد رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. حالا نسبت بماده ۶۳ با این اصلاحی که بعمل آمدند رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۳ قرائت می شود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۳ - استخدام مشمولین بطور کلی در وزارتخانه ها و مؤسسات وابسته بدولت و در کارخانه ها و کارگاهها و مؤسسات خصوصی بدون داشتن معافیت دائم ممنوع است مجازات متخلفین (استخدام کنندگان) از ششماه تا دو سال حبس نوبتی خواهد بود. دادگاهها مکلفند باین گونه جرایم رسیدگی نمایند.

تبصره ۱ - اشغال بکار مشمولین بابرک معافیت موقت یا دفترچه آماده بخدمت فقط در مدت اعتبار بلا مانع است.

تبصره ۲ - استخدام مشمولین در نیروهای مسلح شاهنشاهی با رعایت تبصره ۳ ماده (۸) این قانون از محدودیت مقرر در این ماده مستثنی است.

دکتر دادفر - در این ماده هم جمله دادگاهها مکلفند باین گونه جرایم رسیدگی نمایند. زانداست و باید حذف شود. **شیخ الاسلامی** - اینجا هم باید این عبارت حذف شود.

رئیس - بنا بر این نسبت بماده ۶۳ با حذف این عبارت رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴ قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۶۴ - آئین نامه های اجرائی این قانون وسیله وزارتخانه های کشور و جنگ تهیه و تصویب و بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

رئیس - در ماده ۶۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶۴ رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۵ - قانون خدمت نظام وظیفه مصوب سال ۱۳۲۱ باستثنای مقررات جزائی مذکور در مواد ۱۵۵ و ۱۵۶ و آن قسمت از سایر قوانین و مقررات که مغایر با این قانون باشد ملغی است.

رئیس - در ماده ۶۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده ۶۵ رای میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است آقای دکتر اسفندیاری بفرماید

دکتر اسفندیاری - در موقعی که کشور اول لایحه مطرح بود متأسفانه من در تهران نبودم و نتوانستم روی پاره ای از مواد که

نظراتی داشتم پیشنهادی بدهم البته بیشتر مواد در کمیسیونها مطرح شده و از طرف نمایندگان و حزب مردم پیشنهادهائی شد و

واقعا این لایحه را یکی از لوائح خوب میدانم تقدیم چنین لوائحی را بدولت تبریک میگویم بهر حال یکی از مواردی که بنده تذکرش را لازم میدانم چون گذشته و دیگر قابل

اصلاح نیست ولی از معاون محترم وزارت جنگ و معاون محترم وزارت کشور استدعا میکنم اگر ممکن باشد این مورد را مطالعه دقیق فرمایند و درینا این اصلاح را بعمل بیاورند

بطور کلی جرایمی که اتفاق می افتد یا عمدی است یا غیر عمدی در صورتیکه کسی که آن جرم را غیر عمد انجام میدهد تقصیری در انجام آن جرم نداشته و هیچ دلیلی در دست نداریم که این شخص که يك جرم غیر عمدی را انجام داده و واقعا جنایت هم

بوده و ظنیرست تر از کسیکه آن جرم را انجام نداده نباشد در ماده ۱۰ این قانون يك قسمت ذکر شده که بموجب احکام قطعی اگر یک نفر مرتکب جنایتی شده باشد و بدو سال حبس یا بیشتر محکوم شده باشد آن دو سال حبس در مورد آن شخص اجرا

شده باشد از خدمت زیر پرچم بطور کلی معاف خواهد شد آنچه که بنده تذکرش را لازم میدانم البته بنده شخصاً مخالف این بودم که در مورد خدمت زیر پرچم این ماده آورده بشود و تذکر داده بشود که اگر کسی جرمی مرتکب

شده و محکوم شد این شخص از خدمت معاف باشد ولی چون این لایحه ماده ۱۰ تصویب شده يك اصلاح خواهش میکنم انجام بدهید (یک نفر از نمایندگان - معاف نیست مجرم است) فرق نمیکند نتیجه یکی است بخدمت زیر پرچم فرا

خواننده نخواهد شد بنده اینطور توجیه میکنم آنچه که میخواستم حضورتان عرض کنم این است که در جرایم عمدی ممکن است کسی که جنایت را انجام داده يك جانی بالفطره یا يك جانی حرفه ای باشد یا اینکه جانی اتفاقی باشد که جنایت و اتفاقی انجام داده باشد بنده در این مورد خاص ایراد نمیگیرم که شخص را از خدمت زیر پرچم محروم یا معاف کنید ولی در جرایمی که غیر عمد است و مخصوصاً باید توجه کنیم در این مورد خاص که اکثر افرادی که بخدمت زیر پرچم خوانده میشوند و این دو سال حبس را میگذرانند شاید کسانی باشند که به ۱۸ سال تمام رسیده اند و جناب

شیخ الاسلامی که اینجا تشریف دارند به این قسمت کاملاً توجه دارند که رسیدگی با این تقبیل جرایم یعنی جنایت در دادگاه جنبه انجام میشود این جرایم غیر عمدی که این صغیری که هنوز ۱۸ سال تمام نرسیده انجام میدهد و دو سال حبس هم در مورد او قطعی میشود و این دو سال را بپایان میرساند این شخص بعقیده بنده باید بخدمت زیر پرچم فرا خوانده شود و خدمتش را انجام بدهد چون این مجرم، مجرم بالفطره نبوده حرفه ای نبوده يك مجرمی است که من غیر عمد مرتکب جرمی گردیده است که من نظر معاون محترم وزارت جنگ و کشور را به این قسمت جلب میکنم در سنا که حتماً در بعد از

جنایت که در ماده ۱۰ آورده شده بگذارند ارتکاب جنایات عمدی یعنی جنایات غیر عمد را مستثنی کنید.

رئیس - آقای دکتر درودی بفرماید.

دکتر درودی - توضیحی که بنده در ماده ۴۶ خواستم مثل اینکه تیسار کانوزبان درست بتعریض بنده توجه فرمودند و جواب ایشان زیاد قانع کننده نبود اولاً فرمودید بست سازمانی تا آنجا که بنده اطلاع دارم بست سازمانی ستوان معمولاً رسته است یعنی ستوان ۳

ستوان ۲ ستوان ۱ بست سازمانیشان یکی است بنا بر این از این نظر اشکالی ندارد به علاوه فکر میکنم که بست سازمانی مربوط به افسران داوطلب باشد شاید مربوط به افسران وظیفه نباشد از این گذشته افسران وظیفه غالباً خدمت سپاهی در وزارتخانه ها انجام میدهند که اصلاً بست سازمانی ارثی ندارند ولی در هر صورت به فرض اینکه هر اشکالی وجود داشته باشد اصل آن مشکل باقی هست که شما ارشدیت را اینجا رعایت نکردید یعنی يك کسی که ۶ ماه پیش آمده

خدمت کرده با همان شرایط همان آموزش دوره نظامی همان دکتر این ستوان دوم بماند ولی يك کسی که ۶ ماه بعد میاید و مخالف ارشدیت هست یعنی باین تر از آن هست این بشود ستوان دوم مثال میزنم الآن يك کسی ستوان دوم هست يك کسی که دوره آموزش نظامی را طی می کند این میشود ستوان یکم و آن ستوان دوم باید با احترام بگذارند و کسی که ۶ ماه بعد آمده ارشد تر است بدون هیچ نوع تبعیض اگر اینجاست فکر می کنید که این عبارت رسا هست که بفرمایند این عمل بشود اگر نه خیال می کنم مطالعه ای بفرمایند تجدید نظری بشود و در مجلس سنا اصلاح بشود.

رئیس - آقای قاضی زاده بفرماید.

قاضی زاده - چون ماه مبارک و ماه مقدس رمضان است و یکی از لوائح بسیار مقدس تصویب شده و یکی از قوانین مفیده چون بعضی از قوانین و بعضی مسائل هست که مستقیماً به روحیه مبین خواهی و شاهدوستی ارتباط دارد و این لایحه هم یکی از آن لوائح است که وقتی آدم مطالعه میکند با اصطلاح در وجود و حالت آرد بیران پارسا را و آن حس مبین خواهی را تحریک میکند و امر میکند که در اطراف این موضوع بحث کنند مخصوصاً چون موضوع مربوط است به یکی از

مقدسات ملی یعنی خدمت مقدس زیر پرچم و خلاصه این امر نظام وظیفه بسیار مقدس است و الآن اشتیاقی که ملت ایران برای انجام خدمت وظیفه دارد بنده واقعا این مطلب را

میخواهم عرض کنم که در تمام تاریخ ایران سرتاسر صفحات تاریخ را که آقایان ورق زده اند و مطالعه فرموده اند چنین امری سابقه نداشته که چنین اشتیاقی اجتماع ملت برای انجام خدمت وظیفه و برای جرات مقام سلطنت از خودشان

ایرازمیکنند و فلسفه این امر هم اینست که بطوریکه اطلاع دارید در صدر اسلام که غلبه با اسلام شد علاوه بر جنبه الهی همه مؤمن و معتقد بودند یعنی پیغمبر اسلام يك اصل عدالتی را آورد و این امر عدالت موجب شد و باعث شد که اجتماع و

ملل و اقوام در آن دوره باین دین بگروند برای اینکه اختلاف طبقاتی شدیدی در عالم حکومت میکرد و هر يك بجهت مختلف و بسبب اصل کلی «من چه» یعنی نشان نمیدادند و عدم رضایت و اختلاف طبقاتی بعد از اعلامی خود رسیده بود ولی باقتضای «عدنی برعکس کرد کارها» خوشبختانه همان

مجلس سنا اصلاح بشود.

مجلس سنا اصلاح بشود.

مجلس سنا اصلاح بشود.

مجلس سنا اصلاح بشود.

مجلس سنا اصلاح بشود.

اصل عدالت و همان عدالت اجتماعی در مملکت ما اجرا شده بعد از اصول انقلاب یعنی اختلاف طبقاتی چون از بین رفته است و هر کس در امور مملکت از نظر و معنی مادیات و معنویات سهیم و شریک است بنابراین تمام ملت جناب تیمسار کاتوزیان، توجید داشته باشید ارتش که مورد احترام همه است با لافها این رژیمها و با اجرای اصول انقلاب و اجرای عدالت و وحدت اجتماعی عجیبی در این مملکت حکومت میکنند که همه بالانفاق برای انجام خدمت نظام وظیفه حاضرند و این ملت تا زمانیکه اوضاع عالم بر این منوال است برای نیروی دفاعی و خدمت مقدس نظام وظیفه از صمیم دل استقبال میکنند و آن کلمه اجباری از بین رفت همه در این مملکت سهیم و شریکند چه در امر معنی و چه در امر مادیات و موفقیت ارتش را در این موقع که ماه مبارک رمضان است و موقع استجابت دعا است بیش از پیش از خیراوند متعال خواستارم و جناب آقای عباس میرزائی سال گذشته که رفیق جناب آن دلوران را دیدیم و دیدیم که افسران چه جور خدمت میکردند و شب امتحان آنها را جناب عالی در آن جلسه نطق پرشوری ایراد کردید جل اگر چهار تا شغال اندر خم رنگ رفته بیستین رنگین کرده اظهاراتی بکنند و یا دعوی طاووسی بکنند باید گفت که:

های ای فرعون طاووسی مکن

تیر شغالی هیچ طاووسی مکن
سوی روسان بوی پیدا شوی

عجزی از جلوه و رسوا شوی
و صدق این شعر بقدران کریم واقع شده اند. و اذا قیل لهم لا تفسدوا فی الارض قالوا لئلا نحن مصلحون الا انهم هم المفسدون و لكن لا یشرعون (احسن)

رئیس - آقای محمد اسدی بفرمائید

محمد اسدی - بنده مسال افتخار عضویت کمیسیون کشور را بعهده دارم وقتی این لایحه بکمیسیون کشور ارجاع شد بنده دیدم آقایان و کلا را که عضویت کمیسیون کشور را بعهده دارند پیشنهادهای زیادی که برای رفاه و راحتی جامعه جوانانیکه فردا برای خدمت سربازی اعزام خواهند شد پیشنهاد دادند نماینده هیئت دولت تیمسار و خانم معاون وزارت کشور رئیس اداره نظام وظیفه حسن نیت بسیار زیادی از خود نشان دادند که این کمال علاقمندی دولت را برای رفاه و راحتی مردم مخصوصاً جوانان نشان میداد روی این اصل

لایحه ای که امروز در مجلس شورای ملی مطرح است و دارد تصویب میرسد آماده شد که آقایان به رأی العین ملاحظه فرمودند چقدر مشکلات عدیده جوانها را از بین ببرد و جوانانیکه سابقاً در پشت سنگرمقررات اداری گیر میکردند با تصویب این لایحه نظام وظیفه خواهند توانست براضی و بدون اینکه باین در و آن در متوسل بشوند بروند خدمت نظام وظیفه بر افتخار خود را انجام دهند بعقیده بنده تصویب این قانون در مجلس شورای ملی بر افتخارات این مجلس علاوه میکند و واقعاً این لایحه که امروز انشاء الله بنام قانون خوانده خواهد شد مشکلی از مشکلات جوانهای این مملکت را بر میدارد و تسهیلات کامل در این قانون مراعات شده امر رسیدگی با اعزام نظام وظیفه آسان تر شده مخصوصاً امتیازاتی برای طبقه جوان و تحصیل کرده مملکت در این لایحه تخصیص داده شده دولت با اتمام از نظر مبارک شاهنشاه آریامهر لایحه بسیار مفیدی تهیه کرده و امروز در ساحت مقدس مجلس شورای ملی مطرح است در این لایحه امتیازات خاصی برای جوانهای تحصیل کرده منظور شده که ماده ۴۶ این لایحه گویا و مبین عراض بنده هست جوانهای این مملکت با بقدر این نعمت را که بامر شاهنشاه نصیب آنها شده و میدان فعالیت و زندگی برای آنها روز بروز زیادتر شده باید بهتر توانند که خود را برای جامعه مدرن و فعال فردا آماده کنند در این لایحه مخصوصاً برای حکام شرع و علمای درجه اول تسهیلاتی قائل شده که این امر نیز از برکت وجود شاهنشاه معظم است که توجه خاصی بادیان مخصوصاً به افرادی که راهنمای مذهبی برای مملکت هستند منظور شده است بنده لازم میدانم از طرف فراکسیون پارلمانی حزب مردم تصویب این لایحه بسیار عالی و ارزنده را بدولت تبریک و تهنیت بگویم و امیدوارم انشاء الله جوانهای این مملکت قدر داشتن این همه امکانات را در مملکت بدانند و البته توجه خواهند داشت که اکنون به امر شاهنشاه امکانات بسیار زیادی برای خدمت و خدمتگزاری آنها داده شده است این را عراض خواستم بنام تشکر و بنام تأیید از این لایحه مفید در این محفل مقدس در مجلس شورای ملی بمرض شاهمکران محترم و عزیز برسانم (احسن)

رئیس - آقای عباس میرزائی بفرمائید

عباس میرزائی - بنده مثل همیشه از مقام ریاست

سیاسگزاری میکنم و بر خودم فرض و واجب میدانم و ایشان کمال توجه را بفرمایند نمایندگان مجلس دارند مخصوصاً بما کارگرها که افتخار نمایندگی مجلس را پیدا کرده ایم مسئله ای که باید در کلیات بعرض برسانم اینست که این لایحه نظام وظیفه که الان مراحل آخرش را در مجلس شورای ملی میگذراند انشاء الله تصویب خواهد شد یک مطلبی را بعرض نمایندگان محترم میرسانم که قانون نظام وظیفه اصلاً در ابتدا خیلی پراکنده بوده و در ادوار مختلف هر دولتی یک مسئله را فکر کرده بود یک ماده واحدی را آورده بود و ملحق بقانون نظام وظیفه کرده بود و آن قانون نظام وظیفه هر کتکتهای یک جور حکم میکرد برای مجریان قانون هم اشکال بود ولی با تقدیم این لایحه کلی از طرف دولت حزبی هویدا به مجلس شورای ملی تمام آن پراکندگی ها از بین رفت و یک قانون کامل و جامعی همانطور که همکار عزیز و هم مسلک محترم جناب قاضی زاده عنوان کردند تمام آن بالانگلیفی ها از بین رفت و امروز جوان تحصیل کرده مملکت یا جوان کارگر مملکت یا جوان کشاورز مملکت مستحضر است با وضعی رو برو است و خدمت مقدس سربازی را جزو افتخارات خودش میدانند و همینطور که آقای اسدی اینجا عنوان کردند افتخار این دوره مجلس شورای ملی تصویب قوانین مترقی انقلابی است که به رهبری شاهنشاه همیشه ملت ایران الهام گرفته و دولت خدمتگزار هویدا مجری صدیق این الهامات و قوانین رهبر بزرگ مملکت بوده و میباشد و در اینجا باین عرض کنم این قانون کارگران را هم خیلی روشن کرده و یک ماده هفت داشت در قانون فعلی که حتی در قانون قبلی نظام وظیفه برای مستخدمین بخش خصوصی فکری نکرده بود در این قانونی که به مجلس شورای ملی داده شده حتی برای مستخدمین بخش خصوصی فکری کرده بود منتی چون عرض کردم این قانون پراکنده بود در ادوار گذشته یکی از وکلای آن دوره در مجلس شورای ملی آقای خسرو هدایت در مقابل آن متجاسرین و خائنین به مملکت قد علم کرده و با کارگران همکاری میکرد و بلطرحی را که البته الهام از رهبر عالیقدر مملکت گرفته بود بمجلس داد و در مقابل خائنین مملکت ایستادگی کرد یک ماده واحد در آن زمان تصویب رسید که کارگرانیکه بخدمت مقدس سربازی میروند وقتی برگشتند کارفرما موظف باشد که او را بکار بگمارد و عین ماده در اینجا

هست ماده ۴۶ بند ۴ از قانون اصلاح نظام وظیفه مصوب ۲۷/۱۲/۱۵ کارگرانیکه خدمت سربازی خود را انجام میدهند می باید بکار اولیه خود مشغول شوند و کارفرماها هم اعم از دولتی و غیر دولتی مکلفند آنها را بکار قبول نمایند ولی دولت هویدا چون همیشه کلمه کارگر برای دستکاه کارفرمایی فقط اطلاق به آن کسانی میشود که بای ماشین می ایستند و با دست کار میکنند ولی میدانید که در بانکها یک مقدار مستخدم هست و در شرکتها یک مشت مستخدم هست که چون در بخش خصوصی هستند مشمول قانون استخدام کشوری نیستند و از نظر ما آنها هم کارگر هستند و این بنندگان خدا با این ماده جزء این قانون قرار گرفتند و از شاهکارهای حزب ایران نوین و کمیته های تخصصی حزب همین است که نوابح وقتی باین کمیسیونهای تخصصی میرود در آنجا کاملاً رسیدگی می شود و این تبریک را بدولت هویدا میگویم که حتی در مجلس قانون برای مستخدمین بخش خصوصی هم فکری شد تنها این فکر نمیشد که این کلمه مستخدمین را که گذاشتند کافی ماده قبلی را خواهد کرد ما گروه کارگر پیشنهاد دادیم در شور اول بدریاست مجلس شورای ملی و از اعضای کمیسیون کشور مجلس و جناب آقای دکتر دادفر که پیشنهاد گروه کارگر را تصویب کردند و از رئیس نظام وظیفه و از خانم صوفی معاون محترم وزارت کشور و تیمسار کاتوزیان معاون محترم وزارت جنگ که تأیید کردند و موافقت کردند که این پیشنهاد کارگر تصویب برسد متشکریم عین آن ماده که قبلاً بود بهتر و کاملتر از آنچه که دولت برای پیشنهادی که گروه کارگر تقدیم نمود و باین صورت ماده ۷ از اصلاح کرد ۱۰ کارگران و مستخدمین مؤسسات خصوصی همچنین کارگران مؤسسات دولتی و سازمان های وابسته بدولت که خدمت زیر پرچم را انجام میدهند مجدداً بکار اولیه خود اشتغال خواهند یافت و کارفرما مکلف است آنان را بکار اولیه خود بگمارد... این نکته جزء پیشنهاد ما بود که تصویب شده و اینجاست نوشته شده تنها بعد میگوید: و آئیننامه اجرائی این ماده وسیله وزارت کشور و وزارت کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسیده این نکته بنظر من یا اشتباهاً جای توبه یا انشاء الله خانم صوفی جوان خواهند داد که مدتی تبه آئین نامه چقدر است چون اینجا ذکر نشده و شما نمایندگان محترم مستحضر هستید بنده از مقام محترم

رواست خیلی متشکر و خیلی معذرت میخواهم قربان شما بروم (خنده نمایندگان) واقعا عرض می کنم که ایشان خیلی آقای می کنند در باره ما از شما معذرت میخواهم اگر این مطالب را عرض میکنم بقول آنها که يك خرد زان فرنگی بلد هستند ما پارلمانتر نیستیم من معذرت میخواهم درم مطلب را يك خرد بازمی کنم و ما احتیاج داریم که این مسأله روشن بشود و توجه کنند نمایندگان محترم که صحبت فرمودند و توجه کردند شما خانها و آقایان بدانید ماده روی کارگران قالیباف مملکت خیلی مؤثر است و اصل قضیه روی این مسأله دور می زند در ماده ۳۳ قانون کار کار فرماها همیشه آزاد بودند و الان هم مثل همیشه يك كلید کارگاه دستش است و دوم اینکه ماده ۳۳ این حق را داده که اگر بگردد بمن بگوید بگویم حق ندارم بگویم چرا در واقع هم باید اینطور باشد بعد احترام مال و شخصیت صاحب مال حفظ شود و در عین حقوق کارگران از طرف کار فرما حفظ شود ماده ۳۳ می گوید هرگاه قرارداد کار برای مدت نامحدوده منعقد شده باشد هر يك از طرفین می تواند با ۱۵ روز اخطار کتبی قبلی آنرا فسخ نمایند و اگر کارگر ارجحی شکایتی داشته باشد می رود به اداره کار و شکایت می کند یعنی طرف ۱۵ روز باید بیرون شکایت کند اگر بعد از ۱۵ روز رفت شکایت کرد کسی بحرفش گوش نمی کند و می گویند تو خودت گذاشتی و وقتی بس از روز اخراج تا روزی که شکایت میکند ۱۵ روز جدا کتر وقت دارد این را توجه بفرمائید در اینجا قانون حکم دارد برای کارگر حالا چه کارگر من باشم چه کسی که بتمام وظیفه رفتند فلسفه ماده ۷ فقط این را می رساند که من که امروز بخدمت مقدس سربازی میروم وقتی بس از سن ۱۲ سالگی کار کرده باشم و تا سن ۱۷-۱۸ سالگی رسیده باشم من باید بخدمت نظام وظیفه بروم ولی وقتی که برمیگردم طبق این آئیننامه منعقد گرفتار می شوم و آئیننامه باید مشخص بکند تکلیف اینکار را تا قبل از آئیننامه ذرقانون قبلی این بود که این کارگر باید برود سرکار و اگر کار فرما نمیخواست او برود سرکار طبق ماده ۳۳ کارگر میرفت به اداره کار و شکایت میکرد و حسابش رسیدگی میشد و میرفت بی کارش ولی الان این گروه از کارگرها که در فنی اند ب نظام وظیفه با این کلمه آئیننامه خرجشان از این ماده ۳۳ جدا میشود و این خرج که جدا شد در نتیجه برای کارگر يك سرگردانی ایجاد میشود و بالاتر تکلیفی برای او بوجود می آید فلسفه انقلاب و آمدن ما

به این مجلس برای همین است این شغل ماست ما این را میدانستیم قبلا هم درد را میدانستیم ولی در اطاق راهمان نمیدادند رهبر انقلاب دست ما کارگران را گرفت و ما را بجائی آورد که در حضور شما مردان با سواد نشاید اینکه وقتی اسم رئیس مجلس را می آورند همه از او تعریف میکنند بالاترین افراد مملکت از او تعریف میکنند نه بخاطر شغل ماست شغل ما البته بالاست و افتخار میکنیم شغل ما و کالت دوره انقلاب است ولی این تعریف از نظر علمی است که میکنند یعنی مغزهایی که از نظر علمی حدی ندارند باید تعریف کنند فلسفه انقلاب و آمدن ما بمجلس همین است که مسائلی که در مورد کارگرها مطرح میشود در آن مسائل ما متخصص ادعا میکنیم که ما کارگرها مخصوص هستیم چون از برای ما این مواجدها مشکلات کار و مشکلات بین خودمان و کار فرماها بودیم حالا دعا میکنیم که بحق این ایام عزیز و بحق فرق شکافه علی بن ابیطالب که پادشاه محبوب ما را حفظ کند چون پادشاه ما تنها پادشاهی است در دنیای اسلام که بشخصیت علی بن ابیطالب با آن همه شخصیت احترام میکنند و تنها پادشاهی است در دنیا که خودش را شاگرد مکتب علی میدانند و افتخار میکنند که بگویند علی امام اول من است ملت مسلمان ایران افتخار به این پادشاه میکنند و سر به آستانش میسایند رهبر العالیقدر مملکت این محبت را کردند و ما ساحت مقدس مجلس شورای ملی وارد شدیم در سایه انقلاب سفید شاه مردم و امروز این عرابی که کردم از سرکار خانم صوفی تقاضا میکنم ضمن اینکه از وزیر کشور از ذقنی که برای این لایحه کردند و همکاری که با وزارت جنگ شده و از تیمسار کاتوزیان که شب و روز در کمیسیون مشغول رسیدگی بدان لایحه بودند و با این پیشنهادهای ما موافقت کردند از رئیس نظام وظیفه تیمسار متاور که ایشان کمک کردند در تمام امور مربوط به کارگران سپاسگرازی میکنم و امیدوارم شما نمایندگان زمان انقلاب آنچه که عاشق شاهنشاه هستید و خدمت در راه شاهنشاه میکنید خداوند شما را تأیید کند و آن افرادی که در هر جای دنیا هستند هر طور غریز علاقه بشاهنشاه ما فکر میکنند خداوند نسلشان را از روی زمین بردارد و این را بزبان روزه و از روی عقیده میگویم که در هر جای دنیا هستند و در هر لباسی که هستند به پادشاه ما چه ظاهر و چه باطن اگر علاقه ندارند خدا نسلشان را از روی زمین بردارد معذرت میخواهم خیلی

معذرت می خواهم که این عرابی را بطور مشروح عرض کردم
رئیس - آقای فضائی بفرمائید
فضائی - بنده تذکری دارم چون بنده عضو کمیسیون کشور هستم چنین بخاطر می آورم که همانطور که نماینده محترم فرمودند در کمیسیون کشور تصویب شد که این آئین نامه حذف بشود استدعا می کنم در این باب توضیح بفرمائید از آقای مشاور هم پرسیدم گفتند در آن جلسه قرار شد حذف بشود
رئیس - آقای کلاتر هر مزی توضیح بفرمائید
کلاتر هر مزی (مخبر کمیسیون کشور) - همکار ارجمند آقای عباس میرزائی استحضار دارند پیشنهاد همانطور که مرحمت فرموده بودند تصویب شد البته سایه بحثی در کمیسیون پیش آمد که وقتی يك کارگر با مستخدم یکی از مؤسسات بخدمت سربازی می رود بطور قطع و یقین بجای او کس دیگری استخدام می شود حالا بعد از دو سال اگر مکلف باشد او را استخدام کند این بحث پیش می آید که نحوه اشتغال کارگر مزبور در همان مؤسسه بجهت صورت باشد و این موضوعی است که آئین نامه آنرا روشن خواهد کرد
رئیس - آقای کلاتر هر مزی فعلا آن ماده مطرح نیست این مسأله مطرح است که آئین نامه حذف شده یا وجود دارد ؟
کلاتر هر مزی - آئین نامه به تصویب کمیسیون رسیده
رئیس - بسیار خوب اگر لازم بود حذف شود پیشنهاد حذف میدادند نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بدلیحه رای میگیرم خانها و آقایانی که موافقت خواهش می کنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد؛ لایحه برای تصویب بمجلس سنا ارسال میشود خانم صوفی بفرمائید
صوفی (معاون وزارت کشور) - با کسب اجازه از مقام ریاست بنده خواستم پس از اینکه چند ماه این لایحه در کمیسیونهای مختلف مورد بررسی قرار گرفت تا نظر جنابان آقایان نمایندگان مجلس مطرح شد و ما از ارشاد فرمودند و این لایحه به بهترین وجهی تنظیم شد و يك لایحه انقلابی بوجود آمده که همه قبولش دارند از حسن نظر و تعاطی که بعمل آمد نهایت درجه سپاسگرازی را می کنم و از مقام ریاست که با سرعت این کار را پیش انداختند تشکر می کنم و امیدوارم این کار زودتر به مرحله اجراء در آید و راجع به این آئین نامه هم قول میدهم به آقای عباس میرزائی طرف دوسه هفته به

تصویب برسانیم که در کار اجرائی قانون نقض ایجاد نشود
عباس میرزائی - خیلی متشکر
۹ - تصویب صورت جلسه
رئیس - راجع به صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب می شود
۱۰ - طرح و تصویب گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع به لایحه اعتبار اضافی سال ۱۳۳۹ و ارسال بمجلس سنا
رئیس - گزارش يك شوری اعتبار اضافی سال ۱۳۳۹ مطرح است قرائت می شود
 (بشرح زیر خوانده شد)
 گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی
 کمیسیون بودجه در جلسه ۲۳ آبانماه ۱۳۴۹ با حضور آقای دکتر هزاره معاون نخست وزیر و رئیس دفتر بودجه و آقای قوام صدی معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۳۴۸۳۴ - ۱۳/۸/۱۳۴۹ دولت راجع به اعتبار اضافی در سال ۱۳۴۹ را که بشماره ۱۴۱۸ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
لایحه قانون اعتبار اضافی سال ۱۳۴۹
ماده واحده - مبلغ پنجاه میلیون (۵۰۰۰۰۰۰۰) ریال اضافه اعتبار موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۸۰۶ مورخ ۱۳۴۹/۵/۵ هیئت وزیران که باستناد ماده ۱۱ قانون محاسبات عمومی به تصویب رسیده است. طبق جداول پیوست به اعتبارات بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور اضافه میگردد و بدولت اجازه داده میشود هزینه های مربوط را از محل درآمد عمومی سال ۱۳۴۹ پرداخت کند.
مخبر کمیسیون بودجه - دکتر بهیانی
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ورود در شور ماده واحده رای می گیرم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به لایحه رای میگیرم خانها و آقایانی که موافقت خواهش می کنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده می شود

۱۲- طرح و تصویب گزارش کمیسیون محاسبات
راجع به لایحه تفریح بودجه سال ۱۳۴۷
مجلس شورای ملی و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش يك شوری تفریح بودجه سال ۱۳۴۷
مجلس شورای ملی مطرح است قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون محاسبات
بمجلس شورای ملی

کمیسیون محاسبات در جلسات مورخ ۷ آبان ۲۱
آبان ۱۳۴۹ لایحه شماره ۵۹۹-۲/۸/۱۳۴۹ کارپردازی
راجع به تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی را
که بشماره ۱۰۲۲ چاپ گردیده با حضور کارپردازان و
رئیس اداره کل امور مالی مجلس شورای ملی مورد رسیدگی
قرارداد پس از توضیحات آقایان کارپردازان و رسیدگی
به اسناد و دفاتر مربوط و انطباق عناوین و ارقام مذکور
در صورت ریزه ریزه با قانون بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس
شورای ملی تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس شورای ملی را
تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم
میدارد .

لایحه قانون تفریح بودجه سال ۱۳۴۷
مجلس شورای ملی

ماده واحده - تفریح بودجه سال ۱۳۴۷ مجلس
شورای ملی بموجب صورت ضمیمه مبلغ دوست و نود
میلیون ریال تصویب میشود .

مخبر کمیسیون محاسبات - پدرامی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای دکتر اسفندیاری
بفرمائید .

دکتر اسفندیاری - همه همکاران محترم اطلاع دارند
که در مورد استخدام کارمندان دولت دو قانون داریم که طبق
آن دو قانون باید عمل کنیم یکی در سال ۱۳۰۱ گذشته که طبق
آن قانون اختیارات داده شده بدولت و دستگاههای دولتی که
طبق آن عمل کنند ولی بعد از گذشتن لایحه استخدام کشوری
که بصورت قانون در آمده و از کمیسیون خاصی گذشته غیر از
مواردی که مستثنی شده در سایر موارد میبایست کارمندان
تابع قانون استخدام کشوری باشند آنچه که امروز خواستیم راجع

به مجلس شورای ملی و کارمندان تذکر بدیم این است که همه
استحفا را در این دو مخصوصاً بنده باید از جناب آقای رئیس مجلس
از طرف همه کارمندان مجلس تشکر کنیم و بخصوص با کارمندان
مجلس که امروز صحبت کردیم تشکر کردند که ایشان سعید و
داشتند و بدر آنها تا آنجا که امکان داشته رسیده و از
نظر مالی کمک کردند ولی در ذهن من يك چیزی خطور کرد
بعد از اینکه این لایحه تفریح بودجه سال ۴۷ را دیدم خواستم
اینجا تذکر بدیم و از آقایان کارپردازان مجلس هر کدام که
حضور دارند بخواهم که تشریف بیاورند اینجا و مرا روشن
بکنند آنچه که در بودجه سال ۴۴ مجلس شورای ملی تصویب
شده اولاً در مورد کارکنان اداره مجلس رتبه‌هایی در نظر
گرفته شده که طبق آن رتبه‌ها حقوق و مزایا داده شده و حقوق
مزایا طبق همان ماده در سال ۴۴ داده شده و این قسمت اضافه شده
که کمک اعاشه بمأخذ ۴۰٪ حقوق کارمندان و ۲۰٪ حقوق
خدمتگزاران شاغل در مجلس شورای ملی از یکماه تا ۶ ماه
بالتصویب هیئت رئیسه در سال ۱۳۴۴ پرداخت خواهد شد
یعنی در بودجه سال ۴۳ گفته شده که از یکماه تا ۶ ماه پرداخت
شود در این قسمت خواستم چند تذکر بدیم و آن اینست که
اگر ما بنائیم قانون استخدام کشوری را ورق بزیم در ماده ۲
قانون استخدام کشوری که از تصویب کمیسیونها هم گذشته در

بند ج می بینیم که مستخدمین مجلس شورای ملی از شمول
قانون جدید مستثنی شده‌اند و يك تبصره ای ذیل آن آمده که
در آن تبصره تذکر داده شده است که «مستخدمین مشمول
بندهای (ج) و (ج) در هر مورد که قانونی برای تعیین تکلیف
آنان وجود نداشته باشد یا طبق قوانین مربوط تابع احکام
عمومی قوانین استخدام کشوری شده باشند مشمول این مقررات
خواهند بود» در این قسمت من باید حضورتان عرض کنم که
بچند مورد برخورد کرده بودم امروز صبح هم برسیدم
دیدم که روشن نیستند من خواستم آقایان کارپردازان
مرا روشن کنند که آیا مقررات استخدام جدید بکار برده شده
یا قانون ۱۳۰۱ و اگر قانون ۱۳۰۱ بکار برده شده علت اینکه
در باره‌ای از موارد يك چیزی می بینیم از يك قانون بقانون
دیگر بدون اینکه چنین اختیاری طبق قانون داده شده باشد
به کارپردازی مجلس شورای ملی استدعا میکنم این قسمت را
روشن کنند از طرف دیگر ما می بینیم که در فصل بازنشستگی
اینجا ۸/۵ از کارمندان وصول شده در حالیکه طبق قانون

۱۳۰۱ باید ۸/۵ کسر شود از طرف دیگر در قانون جدید
انتظار خدمت نداریم در صورتیکه من شنیده‌ام در این اواخر
چند مورد انتظار خدمت بود و اخیراً باز شنیده‌ام که جناب
آقای رئیس باین مطلب توجه فرمودند که آن احکام لغو
شود در قانون جدید ما رتبه نداریم و کارمندان گروه بندی
شده اند و طبق آن گروه‌ها باید عمل شود البته این قسمت را خواهش
میکنم کارپردازان مرا روشن بکنند در يك قسمت دیگر
از قانون که برخلاف قانون ۱۳۴۴ مجلس که آن ۴۰ .

بابت کارمندان و ۲۰٪ بابت مستخدمین که از یکماه تا ۶ ماه
در سال تجویز کرده بود اینجا قانون بطور اعم گفته یعنی گفته
«هر بنه ایاب و زهاب و اموریته‌ها و حق معالجه و پرداخت
هزینه بیمارستان نمایندگان و کارکنان مجلس و سایر مخارج
پرسنلی حوزه قانونگذاری و اعتبارات کمکیهای فصلی و ۴۰ در
صد و ۲۰ درصد کارمندان و خدمتگزاران مجلس و اعتبار
عیدی و پاداش آخر سال که با تصویب هیئت رئیسه مجلس
پرداخت خواهد شد» یعنی اینجا بطور اعم گفته شده و یکماه
و ۶ماه قید نشده البته میتوانیم بگوئیم چون یکماه و ششماه
نیوده ماتمیعت از قانون قبلی میکنیم ولی يك نظر دیگر راهم
میگیریم و آن اینست که چون بطور اعم گفته شده ۴۰ درصد
حقوق کارمندان باید به آنها پرداخت بشود که برای ۶ ماه
جناب آقای رئیس دستور فرمودند که پرداخت شود و این
حسن نیت جناب آقای رئیس مجلس را میسراند ولی بنده از
کارپردازان محترم استدعا میکنم که مرا روشن بکنند که علت
اینکه این ۶ ماه را میپردازند چیست ؟ در واقع آن
۴۰ درصد پرداخت شده ۲۰ درصد بپرداخت میشود
یعنی در عمل واقفاناً ۲۰ درصد بحساب میآید يك
مطلب دیگر را حضور هیئت رئیسه محترم مخصوصاً تذکر میدهم
و آن اینست که طبق قانون جدید استخدام کشوری در بیشتر
موارد از مواردی بود که از شمول مقررات قانون استخدام
کشوری مستثنی شده ولی در باره‌ای از موارد بان عمل میکنند
و در باره‌ای موارد بقانون ۱۳۰۱ توجه میکنند در واقع باید
کارکنان مجلس بطور اعم از کارمند و خدمتگزار تابع يك
مقررات خاصی باشند این است که من از هیئت رئیسه محترم
استدعا میکنم در صورتیکه امکان داشته باشد قبل از پایان
امسال و قبل از دادن بودجه سال ۵۰ آئین نامه استخدامی
کارکنان مجلس و اینکه هر کس در کجا قرار میگیرد از نظر

استخدامی و از نظر بازنشستگی چه قانونی در موردشان
اعمال میشود ذکر بشود اگر فصل ترفیعات طبق قانون
۱۳۰۱ و بازنشستگی طبق قانون جدید اعمال میشود ذکر بشود
که هم نظر من که در این مورد باید بگویم نمیتوانم مسئله
را برای خودم توجیه کنم که چگونه بطور شده در باره‌ای مورد
باین ترتیب عمل میشود تا مین بشود و هم کارمندان مجلس
تحت يك ضابطه خاصی از نظر اداری قرار بگیرند .
رئیس - آقای مصطفوی بفرمائید .
مصطفوی (کارپرداز) - با اجازه مقام ریاست هر
چند اگر کارپردازان سابق که اطلاعات بیشتر در این موارد
دارند تشریف داشتند شاید بیشتر میتوانستند آقای دکتر را
روشن بکنند ولی چون موضوع تذکر ایشان خیلی روشن
بود و بنده در این مدت کوتاه که افتخار عضویت هیئت رئیسه
را دارم از آن اطلاع پیدا کرده‌ام باید عرضشان برسانم
مطلب ایشان راجع به آئین نامه استخدام کارمندان مجلس
همانطور که فرمودند در قانون استخدام کشوری گفته شده است
دستگاههایی که مشمول قانون استخدام کشوری نیستند باید
برای خودشان آئین نامه خاصی داشته باشند و هر جا که
آئین نامه سکوت کرده باید به آئین نامه استخدام کشوری
مراجعه کنند بنده در یکی دو جلسه ای که افتخار عضویت هیئت
رئیسه را داشتم دیدم که هیئت رئیسه از مدتی پیش مشغول
مطالعه است و دارد آئین نامه خاصی برای کارمندان مجلس تدوین
میکند و خیال میکنم بعد از تنظیم این آئین نامه کلیه
نظرات اصلاح طلبانه جناب آقای دکتر جامه عمل
بخود بیوشد و با توجه باینکه مقام ریاست باین مطلب توجه
دارند که بهیچ وجه بکارمندان تبعیض نشود مخصوصاً توجه
بشود که پاداش بجای خودش داده بشود و تشبیه بجای خودش
امیدوارم آئین نامه طوری تنظیم شود که نظر همه را تأمین
کند .
رئیس - نظری دیگری در کلیات لایحه نیست ؟
(اظهاری نشد) نسبت بمرور در شور ماده واحده رأی میگیریم
خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند
(اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است نظری
نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟
(اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی می شود .
(اسامی نمایندگان به ترتیب آئی و سیله منشی (آقای
مهندس صالحی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: مهندس یارمحمدی - تیمسار همايونی - مهاجرانی - دکتر بزدان پناه - کورس - دکتر غنی - فیاض فاضلی - ملکزاده - دکتر خسروی - دکتر رفعت - مهندس برومند - دکتر اسفندیاری - کریم بخش سعیدی - فضائی - دکتر رضائی - انشاء - ابلخانی پور - تیمسار وحدانیان - ملک افغانی - دکتر وف - دکتر محقق - دکتر کلانی - قراچورلو - دکتر مدرسی - کمالوند - دانشمند - موقر - عباس میرزائی - دکتر اسدی - صائب - مهندس عزت - توسلی - مهندس زرآور - محمدولی قراچورلو - اولیاء - دکتر عظیمی - دکتر یگانگی - دکتر کیان - دکتر اعتمادی - دکتر بهبانی - شیخ بهائی - مجد - دکتر موثقی - دکتر وحیدنیا - دکتر برومند - سرتیب پور - فهیمی - صدقیانی زاده - غلام نیاکان - تیمسار نکوزاد - کلاتر هرمزی - مهندس اسدی سمیع - ثامنی - دکتر رفیعی - مهندس معینی زند - دکتر صفائی - قاضی زاده - دکتر معظمی - ماهیار - دکتر مدنی - دکتر دومنذر - سلیمانی - زرگزاده - ادیب سمیعی - مهندس اربابی - معیری - فخر طباطبائی - دکتر ملکی - مهندس قادرپناه - دکتر مهدوی - پورساطع - معزی - دکتر ضیائی - پوربابائی - ظفر - خان سعیدی - عامری - تهرانی - صالحی - رضوی - مهندس بهرامزاده ابراهیمی - دکتر حبیب اللہی - بختیاری پور - مرندی - جهانشاهی - خانم بزرگنیا - دکتر الموتی - مصطفوی نائینی - مهندس معتمدی - دکتر زعفرآلو - بوشیری - محدثزاده - مهندس معینی - اسدی - بردلی - دکتر قهرمان - مهندس صائبی - دکتر جواد سیدی - مهندس کیا - دکتر رهنوردی - خانم ابتهاج سمیعی - پزشکی - دکتر بقائی - صادق - مهندس ارغف - بهنیا - دکتر نجیمی - امامی رضوی - دکتر کفائی - روحانی - مهندس ریائی - بوسفی - اصولی - بدر صالحیان - صادق سمیعی - دکتر حکمت - ابوزر - دکتر عدل طباطبائی - مؤید امینی - مهندس زنجانی - آموزگار - دکتر بیت منصور - دکتر میرعلاء - مهندس عدل - دکتر صاحبقلم - مافی - خانم جهاننجی - خواجه توری - دکتر عدل - جاماسبی - دکتر امامی خوئی - موسوی ماکوئی - فرهادپور - بدرآمی - رامبد - امام مردوخ - اهری - خانم

زاهدی - مهندس پرویز بهبودی - سعیدوزیری - پاینده - دکتر حکیم شوشتری - مهندس عطائی - دکتر عظیمی - مسعودی - سلیمانی کاشانی - مهندس اخوان - دهبیم - دکتر خرائلی - امیراحمدی - مبارکی - محسنی مهر - رنگی (آراء مأخوذه شماره شد و نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)

آراء موافق ۱۶۱ آراء

رئیس: لاجد با ۱۶۱ آراء موافق با اتفاق آراء تصویب شد بدولت ابلاغ میشود

موافقین-آقایان:

صادق سمیعی - دکتر حکمت - ابوزر - دکتر عدل طباطبائی - مؤید امینی - مهندس زنجانی - آموزگار - دکتر دادفر - دکتر بیت منصور - دکتر میرعلاء - مهندس عدل - دکتر صاحبقلم - مافی - خانم جهاننجی - خواجه توری - دکتر عدل - جاماسبی - دکتر امامی خوئی - موسوی ماکوئی - فرهادپور - بدرآمی - رامبد - امام مردوخ - اهری - خانم زاهدی - مهندس پرویز بهبودی - سعیدوزیری - پاینده - دکتر حکیم شوشتری - مهندس عطائی - دکتر عظیمی - مسعودی - سلیمانی کاشانی - دکتر اعتمادی - دکتر بهبانی - شیخ بهائی - مجد - دکتر موثقی - دکتر وحیدنیا - سرتیب پور - فهیمی - صدقیانی زاده - غلام نیاکان - تیمسار نکوزاد - کلاتر هرمزی - مهندس اسدی سمیع - ثامنی - دکتر رفیعی - مهندس معینی زند - دکتر صفائی - قاضی زاده - دکتر معظمی - ماهیار - دکتر مدنی - دکتر دومنذر - سلیمانی - زرگزاده - ادیب سمیعی - مهندس اربابی - معیری - فخر طباطبائی - دکتر ملکی - مهندس قادرپناه - دکتر مهدوی - پورساطع - معزی - دکتر ضیائی - پوربابائی - ظفر - خان سعیدی - عامری - تهرانی - صالحی - رضوی - مهندس بهرامزاده ابراهیمی - دکتر حبیب اللہی - بختیاری پور - مرندی - جهانشاهی - خانم بزرگنیا - دکتر الموتی - مصطفوی نائینی - مهندس معتمدی - دکتر زعفرآلو - بوشیری - محدثزاده - مهندس معینی - اسدی - بردلی - دکتر قهرمان - مهندس صائبی - دکتر جواد سعید - مهندس کیا - دکتر رهنوردی - خانم ابتهاج سمیعی - پزشکی - دکتر بقائی - صادق - مهندس ارغف - بهنیا - دکتر نجیمی - امامی رضوی - دکتر کفائی - روحانی - مهندس ریائی - بوسفی - اصولی - بدر صالحیان - صادق سمیعی - دکتر حکمت - ابوزر - دکتر عدل طباطبائی - مؤید امینی - مهندس زنجانی - آموزگار - دکتر دادفر - دکتر بیت منصور - دکتر میرعلاء - مهندس عدل - دکتر صاحبقلم - مافی - خانم جهاننجی - خواجه توری - دکتر عدل - جاماسبی - دکتر امامی خوئی - موسوی ماکوئی - فرهادپور - بدرآمی - رامبد - امام مردوخ - اهری - خانم

- صائب - مهندس عشرت - توسلی - مهندس زرآور - محمدولی قراچورلو - اولیاء - دکتر یگانگی - دکتر کیان - دکتر حبیب اللہی - بختیاری پور - مرندی - جهانشاهی - خانم بزرگنیا - دکتر الموتی - مصطفوی نائینی - مهندس معتمدی - دکتر زعفرآلو - بوشیری - محدثزاده - مهندس معینی - اسدی - بردلی - دکتر قهرمان - مهندس صائبی - دکتر جواد سعید - کاسمی - شاخوئی - دکتر بقائی - بزدی - مهندس کیا - دکتر رهنوردی - بانو ابتهاج سمیعی - پزشکی - دکتر برتو اعظم - مریدی - شیخ الاسلامی - صادقی - دکتر عاملی - مهندس ارغف - بهنیا - دکتر نجیمی - امامی رضوی - دکتر

۱۲ - ختم جلسه

رئیس: با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنم تاریخ و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید

(جلسه در ساعت یک و پنج دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی